ORTODOKSİA
Ahlakî ve dinî resale
Müdiri mes'ul
MELETİOS LUKAKİS
Mahal idare
FENER RUM PATRİKHANESİ

ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

Περιοδικὸν ἠθικοθρησκευτικὸν
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
† Ο ΧΡΙΣΤΟΥΠΟΛΕΩΣ ΜΕΛΕΤΙΟΣ

Ἔτος ΙΓ΄ — ΚΠολις. — Ὀκτώβριος 1938. — Τεῦχος 10.

Η 15Η ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Μετὰ χαρᾶς ἀνυποκρίτου καὶ ἐν γενικῷ ἐνθουσιασμῷ ἑωρτάσθη καθ' ἅπασαν τὴν Χώραν ἡμῶν ἡ 15η Ἐπέτειος τῆς ἀνακηρύξεως τῆς Δημοκρατίας.

Ὁ σημαντικὸς οὗτος ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τῆς Ἐνδόξου ἡμῶν Πατρίδος σταθμός παρέσχεν εἰς πάντας τὴν ὡραίαν εὐκαιρίαν ὅπως στρέψωσιν ἰδιαιτέρως τὴν σκέψιν αὐτῶν πρὸς τὸν Μέγαν Ἄνδρα, τὸν δημιουργὸν καὶ θεμελιωτὴν τοῦ Δημοκρατικοῦ Πολιτεύματος, καὶ ἀναμετρήσωσι τὰς γιγαντιαίας προόδους, αἵτινες ἐν διαστήματι μιᾶς δεκαπενταετίας, ὑπὸ τὴν πεφωτισμένην καὶ ἔμφρονα Ἐκείνου καθοδήγησιν, συνετελέσθησαν ἐν τῇ Χώρᾳ ἡμῶν ἐν πᾶσι τοῖς ἐπιπέδοις τῆς ζωῆς.

Ἐξεδόθη ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος καὶ ὀγκώδης ἀναμνηστικὸς τόμος, ἐν τῷ ὁποίῳ γίνεται ὁ ἀπολογισμὸς τῶν κατὰ τὴν δεκαπενταετίαν ταύτην εἰς πάντας τοὺς κλάδους τῆς ὀργανώσεως τοῦ Κράτους ἐπιτευχθέντων, ἐν ἰδιαιτέροις κεφαλαίοις ἀναλυομένης ἐκτενῶς τῆς ὀργανώσεως τῶν Ὑπουργείων: Δικαιοσύνης, Ἐθνικῆς Ἀμύνης, Ἐσωτερικῶν, Ἐξωτερικῶν, Παιδείας, Ὑγείας, Οἰκονομικῶν, Γεωργίας κτλ. Ὁ ὡραῖος οὗτος τόμος ἀποτελεῖ πραγματικὸν κάτοπτρον τῶν προόδων τὰς ὁποίας ἁλματικῶς καὶ μετὰ προγράμματος ὠργανωμένου ἐπετέλεσεν ἡ Τουρκικὴ Δημοκρατία ἐν μικρῷ σχετικῶς διαστήματι χρόνου.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀπηύθυνεν ἐπὶ τῇ μεγάλῃ Ἑορτῇ τὰ κατωτέρω καταχωριζόμενα τηλεγραφήματα, ἐκ μέρους δὲ Αὐτῆς ἐπεσκέφθη τὸν Ἐξοχώτατον Νομάρχην Σταμποὺλ ὁ πανοσιολογ. Μ. Πρωτοσύγκελλος κ. Ἀδαμάντιος ἐν συνοδείᾳ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Τουρκικοῦ Γραφείου κ. Εὐθυμίου Μαυρίδου.

Ἐν τῇ ἐν Φαναρίῳ ὑπὸ τῶν τοπικῶν ἀρχῶν διεξαχθείσῃ τελετῇ τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ἀντεπροσώπευσεν ὁ πανοσιολογ. Δευτερεύων τῶν Πατριαρχικῶν Διακόνων κ. Μάξιμος.

ΤΑ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Ἐξοχώτατον Πρόεδρον Καμὰλ Ἀτατοὺρκ.

Δολμᾶ — Μπακτσέ.

Κατὰ τὴν μεγάλην ταύτην ἡμέραν τῆς πεφιλημένης Πατρίδος ἡμῶν μετ' εὐγνωμοσύνης στρέφεται ἡ καρδία σύμπαντος τοῦ Ἔθνους πρὸς τὸν Μέγαν Θεμελιωτὴν τῆς Δημοκρατίας ἡμῶν. Μέτοχοι καὶ ἡμεῖς τῆς μεγάλης χαρᾶς ἀπευθύνομεν πρὸς τὴν Ὑμετέραν ὑψηλὴν Ἐξοχότητα ἐν συγκινήσει βαθείᾳ τὰ ἐγκάρδια συγχαρητήρια ἡμῶν. Τὰ διαρρεύσαντα ἐν ἄκρᾳ ἐπιτυχίᾳ δέκα πέντε ἔτη ἐστήριξαν τὰ θεμέλια τοῦ μέλλοντος τῆς Πατρίδος ἡμῶν καὶ ἐφώτισαν τὴν ὁδὸν πρὸς τὴν πρόοδον καὶ τὴν εὐημερίαν.

29/10/1938

Πατριάρχης ***Βενιαμίν.***

Ἐξοχώτατον Πρωθυπουργὸν Τζελὰλ Μπαγιάρ,

Ἄγκυραν.

Μετέχοντες τῆς ἐθνικῆς χαρᾶς τῆς μεγάλης ἑορτῆς τῆς Δημοκρατίας ἡμῶν, ἀπευθύνομεν πρὸς τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα ἐγκάρδια συγχαρητήρια. Αἱ ἔνθερμοι εὐχαὶ ἡμῶν συνοδεύουσι πάντοτε τὰς ὑπὲρ τῆς προόδου καὶ εὐημερίας γονίμους προσπαθείας τῶν πεφωτισμένων Κυβερνητῶν τῆς προσφιλοῦς ἡμῶν Πατρίδος.

29/10/1938 Πατριάρχης **Βενιαμίν.**

Ἐξοχώτατον Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν Σουκρῆ Καγιᾶ,

Ἄγκυραν.

Μετέχοντες τῆς ἐθνικῆς χαρᾶς ἐπὶ τῇ μεγάλῃ ἑορτῇ τῆς Δημοκρατίας, ἀπευθύνομεν τὰ ἐγκάρδια συγχαρητήρια ἡμῶν καὶ εὐχόμεθα ὑπὲρ τῆς ἐξυψώσεως καὶ εὐημερίας τῆς ἀγαπητῆς ἡμῶν Πατρίδος καὶ ὑπὲρ τῆς ὑγείας καὶ εὐδαιμονίας τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος.

29/10/1938

Πατριάρχης **Βενιαμίν.**

—Εἰς τὰ ὡς ἄνω τηλεγραφήματα τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ἐλήφθησαν ἀπαντητικὰ τοιαῦτα τῶν Α. Α. Ἐξοχοτήτων τοῦ Πρωθυπουργοῦ κ. Τζελάλ Μπαγιὰρ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν κ. Σουκρῆ Καγιᾶ, δι᾽ ὧν ἐκφράζονται τῇ Ἐκκλησίᾳ αἱ εὐχαριστίαι καὶ τὰ συγχαρητήρια Αὐτῶν.

† Ο ΑΘΗΝΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Τῇ 22ᾳ τοῦ μηνὸς κατόπιν ὀλιγοχρονίου ἀσθενείας ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ ὁ ***Μακαριώτατος ᾿Αρχιεπίσκοπος ᾿Αθηνῶν καὶ πάσης ῾Ελλάδος Χρυσόστομος*** *(****Παπαδόπουλος****).*

῾Η ἀναγγελία τοῦ θανάτου τοῦ Μακαριωτάτου ᾿Αρχιεπισκόπου, γνωσθεῖσα τῇ Μητρὶ Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ ᾿Εκκλησίᾳ διὰ τηλεγραφημάτων τοῦ Προεδρεύοντος τῆς Διοικούσης ῾Ιερᾶς Συνόδου τῆς ῾Αγιωτάτης ᾿Εκκλησίας τῆς ῾Ελλάδος σεβ. Μητροπολίτου Φθιώτιδος κ. ᾿Αμβροσίου καὶ τοῦ ἐν ᾿Αθήναις Πατριαρχικοῦ ᾿Αντιπροσώπου σεβ. Μητροπολίτου Τραπεζοῦντος κ. Χρυσάνθου, προὐξένησε βαθυτάτην λύπην.

῾Η Α. Θ. Παναγιότης, ἐπανειλημμένως διερωτήσασα τηλεφωνικῶς καὶ τηλεγραφικῶς τὰ κατὰ τὴν ὑγείαν τοῦ Μακαριωτάτου ᾿Αρχιεπισκόπου διαρκούσης τῆς ἀσθενείας αὐτοῦ, ἅμα τῇ λήψει τοῦ θλιβεροῦ ἀγγέλματος ἐτέλεσεν ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ Πατριαρχικῷ Παρεκκλησίῳ τοῦ ῾Αγίου ᾿Αποστόλου ᾿Ανδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου τρισάγιον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς μακαρίας ψυχῆς τοῦ ἐκλιπόντος Πρωθιεράρχου διὰ τηλεγραφήματος δὲ διεβίβασε τῇ Διοικούσῃ ῾Ιερᾷ Συνόδῳ τὰ βαθύτατα Αὐτῆς τε καὶ τῆς ῾Αγίας καὶ ῾Ιερᾶς Συνόδου συλλυπητήρια, ἀναθεμένη ἅμα τῷ σεβ. Μητροπολίτῃ Τραπεζοῦντος ὅπως κατὰ τὴν κηδείαν ἐκπροσωπήσῃ τὴν Μητέρα ***᾿Εκκλησίαν.***

῾Ο ἀείμνηστος ᾿Αρχιεπίσκοπος ᾿Αθηνῶν καὶ πάσης ῾Ελλάδος Χρυσόστομος ἐγεννήθη τῇ 1ῃ ᾿Ιουλίου 1868 ἐν Μαδύτῳ τῆς Θρᾴκης, τὰ πρῶτα δὲ μαθήματα ἐδιδάχθη ἐν τῇ γενετείρᾳ αὐτοῦ, ἔνθα ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἱεράτευεν. ᾿Ακολούθως ἐφοίτησεν εἰς τὴν Μεγάλην τοῦ Γένους Σχολὴν καὶ εἰς τὴν ῾Ιερατικὴν Σχολὴν ΚΠόλεως (1884-1887). ᾿Αποφοιτήσας ἐκ ταύτης εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐν ῾Ιεροσολύμοις ῾Ιερατικὴν Σχολὴν τοῦ Σταυροῦ (1887-1888) καὶ μετὰ τὴν διάλυσιν αὐτῆς εἰς τὴν Εὐαγγελικὴν Σχολὴν Σμύρνης (1888-1889), ἐξ ἧς ἔλαβε τὸ γυμνασιακὸν δίπλωμα. ᾿Εγγραφεὶς μετὰ ταῦτα εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου ᾿Αθηνῶν καὶ φοιτήσας εἰς αὐτὴν ἐπὶ διετίαν (1889-1891), μετέβη χάριν εἰδικῶν σπουδῶν εἰς Ρωσσίαν, ἔνθα ἐφοίτησεν ἐπὶ τετραετίαν εἰς τὰς Θεολογικὰς ᾿Ακαδημίας Κιέβου (1891-1893) καὶ Πετρουπόλεως (1893-1895), λαβὼν ἐκ τῆς τελευταίας ταύτης τὸ θεολογικὸν δίπλωμα. Μετὰ

Τοῦ ἀοιδίμου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

εἴη αἰωνία ἡ μνήμη !

τὴν ἐκ Πετρουπόλεως ἐπάνοδον αὐτοῦ, ἐκτιμηθέντος τοῦ ἐπιστημονικοῦ αὐτοῦ καταρτισμοῦ ὑπὸ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις, διωρίσθη καθηγητὴς ἐν τῇ ἐπανιδρυθείσῃ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Σταυροῦ, μετὰ πενταετίαν δὲ καὶ Σχολάρχης αὐτῆς, χειροτονηθεὶς τῇ μὲν 28ῃ Μαΐου 1900 εἰς διάκονον τῇ δὲ 14ῃ Σεπτεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους εἰς πρεσβύτερον καὶ ἅμα χειροθετηθεὶς εἰς ἀρχιμανδρίτην παρὰ τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων. Κλεισθείσης τῆς Σχολῆς τῷ 1909, ἀνεχώρησεν ἐξ Ἱεροσολύμων καὶ διατελέσας ἐπὶ διετίαν προϊστάμενος τῶν ναῶν τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Ἀλεξανδρείας διωρίσθη τῷ 1911 Διευθυντὴς τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς. Τῷ 1914 ἐξελέγη καθηγητὴς τῆς Γενικῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, εἰς διαδοχὴν τοῦ Ἀναστασίου Διομ. Κυριακοῦ, διατηρήσας ἅμα καὶ τὴν διεύθυνσιν τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, τῇ δὲ 8ῃ Μαρτίου 1923 ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Μητροπολίτης Ἀθηνῶν, χειροτονηθεὶς μετὰ δύο ἡμέρας καὶ ὀνομασθεὶς δι' ἀποφάσεως τῆς μετά τινας μῆνας συνελθούσης Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐγκριθείσης ὑπὸ τῆς Πολιτείας, Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος. Τῷ 1926, ἱδρυθείσης τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν ἐξελέγη ἐκ τῶν πρώτων τακτικὸν μέλος αὐτῆς.

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Χρυσόστομος κατὰ τὴν μακρὰν καὶ δόκιμον αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ διακονίαν πολλὰ ἔκαμε, πολλὰ δὲ καὶ εἰργάσατο, ἀναδειχθεὶς εἷς ἐκ τῶν ἐκφανεστέρων ἐκπροσώπων καὶ ἡγετῶν τῆς Ἁγίας Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας κατὰ τοὺς νεωτάτους χρόνους. Διὰ σπουδῶν ἀνυστάκτων, ἀπ' αὐτῶν τῶν μαθητικῶν ἑδωλίων μέχρι τῶν τελευταίων ἡμερῶν τῆς ζωῆς αὐτοῦ, κατακτήσας εὐρυτάτην θεολογικὴν μόρφωσιν, ἀνεδείχθη διεθνὴς θεολογικὴ φυσιογνωμία, μέγα κτησάμενος κῦρος ἐν τῇ συγχρόνῳ θεολογικῇ ἐπιστήμῃ. Τοῦ ἀκαταπονήτου αὐτοῦ ζήλου καὶ τῆς πολυειδοῦς αὐτοῦ σοφίας τεκμήρια τρανὰ πρόκεινται τοῖς πᾶσι τὰ περίλαμπρα προϊόντα τοῦ συγγραφικοῦ αὐτοῦ καλάμου — αἱ ἑκατοντάδες τῶν ἐπιστημονικῶν συγγραφῶν, αἵτινες ἀναφέρονται εἰς τὴν Ἱστορίαν τῶν Ἐκκλησιῶν: Κωνσταντινουπόλεως, Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων, Κύπρου, Ἑλλάδος, Ρωσσίας, Σερβίας, Ρουμανίας, Βουλγαρίας καὶ τὰς ἑτεροδόξους Ἐκκλησίας, εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφήν, τὴν χριστιανικὴν ἠθικὴν καὶ εἰς ἄλλους τῆς Θεολογίας κλάδους. Καὶ ἐν τῇ ἰδιωτικῇ δὲ αὐτοῦ ζωῇ ὁ ἀείμνηστος Πρωθιεράρχης διεκρίθη, ὁσίως μὲν ζήσας, ὁσίως δὲ καὶ χριστιανοπρεπῶς ἀποθανών. Τὴν σοφίαν αὐτοῦ διηγήσονται ἔθνη καὶ τὸν ἔπαινον αὐτοῦ ἀναγράψει ἡ Ἱστορία.

*Ἡ « **Ὀρθοδοξία** », μετέχουσα τοῦ πένθους τῆς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ συμπάσης δὲ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, εὐλαβῶς δέεται ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ αἰωνίου ἀναπαύσεως τοῦ εἰς τὴν ἀγήρω καὶ ἀνέκλειπτον ζωὴν μεταστάντος ἀειμνήστου Πρωθιεράρχου.*

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ ΕΠΙ ΤΩι ΘΑΝΑΤΩι

Παναγιώτατον Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως,

Φανάριον—Σταμπούλ.

Ἀθῆναι, 22/10/938.

Μετὰ βαθυτάτης ὀδύνης Ἱερὰ Σύνοδος ἀγγέλλει ἀποδημίαν πρὸς Κύριον Προέδρου αὐτῆς Ἀρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου.

Φθιώτιδος ***Ἀμβρόσιος***
Προεδρεύων.

Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Βενιαμίν,

Φανάριον—Σταμπούλ.

Ἀθῆναι, 22/10/938.

Ἐν θλίψει ἀγγέλλω τελευτὴν Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσοστόμου.

Τραπεζοῦντος ***Χρύσανθος.***

Μητροπολίτην Φθιώτιδος Ἀμβρόσιον, Προεδρεύοντα Συνόδου,

Ἀθήνας.

Λύπῃ βαθυτάτῃ ἐπληροφορήθημεν θάνατον Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυστοστόμου, ἐκλεκτῆς σοφῆς ἱεραρχικῆς φυσιογνωμίας. Συμμετέχοντες πένθους ἀδελφῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ σκληρᾷ ἀπωλείᾳ Προέδρου αὐτῆς, ἐκφράζομεν συλλυπητήρια Ἐκκλησίας καὶ ἡμῶν. Κύριος ἀναπαύσαι μακαρίαν ψυχὴν ἀοιδίμου Ἀρχιεπισκόπου σκηναῖς δικαίων, παραμυθήσαι δὲ ἀδελφὴν Ἐκκλησίαν ταχείᾳ ἀναδείξει ἀνταξίου διαδόχου.

Φανάριον 22/10/938.

Πατριάρχης ***Βενιαμίν.***

Μητροπολίτην Τραπεζοῦντος Χρύσανθον,

Ἀθήνας.

Λύπῃ βαθείᾳ πληροφορηθέντες θάνατον ἀοιδίμου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν ἐδεήθημεν ἐκτενῶς ὑπὲρ ἀναπαύσεως μακαρίας αὐτοῦ ψυχῆς ἐν χώρᾳ ζώντων. Προτρεπόμενοι ὑμετέραν Ἱερότητα παραστῆναι κηδείαν ἐκπροσωποῦσα Ἐκκλησίαν καὶ ἡμᾶς, ἀνατιθέμεθα ἅμα αὐτῇ ἐκφράσαι καὶ προφορικῶς Ἁγιωτάτῃ αὐτόθι Ἐκκλησίᾳ βαθύτατα συλλυπητήρια ἡμῶν.

Φανάριον 22/10/938

Πατριάρχης ***Βενιαμίν.***

Παναγιώτατον Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Βενιαμίν,

Φανάριον—Σταμπούλ.

Ἀθῆναι, 27/10/938.

Ἐκκλησία Ἑλλάδος εὐχαριστεῖ θερμῶς συλλυπητηρίοις Ὑμετέρας Παναγιότητος μεγάλῃ ἀπωλείᾳ διὰ θανάτου Προκαθημένου αὐτῆς ἀοιδίμου κυροῦ Χρυσοστόμου.

Φθιώτιδος *Ἀμβρόσιος,*
Προεδρεύων.

Η ΚΑΤΑ ΧΡΙΣΤΟΝ ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΑΤΟΜΟΥ

« Οὐδείς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ [1]) ἐπ' ἄροτρον καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω εὔθετός ἐστιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ »

(Λουκ. θ'. 62)

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὅταν ἐκάλει τοὺς ὀπαδούς του νὰ τὸν ἀκολουθήσουν, πρωτίστως ἕνα ὅρον ἔθετε· ἀπῄτει νὰ τὸν ἀκολουθήσουν ἄνευ ὅρων. Ἀπέκρουεν ὅλας τὰς προφάσεις καὶ τὰς δικαιολογίας ποὺ ἐπρόβαλλον ὅσοι δὲν ἠμποροῦσαν νὰ ἀπαλλαγοῦν τελείως ἀπὸ φροντίδας καὶ ἀσχολίας ξένας πρὸς τὴν διδασκαλίαν του, πρὸς τὴν πνευματικήν του βασιλείαν. Ἔβαλες τὸ χέρι σου, ἔλεγε, εἰς τὸ πνευματικὸν ἄροτρον, μὴ γυρίσῃς πλέον πρὸς τὰ ὀπίσω· ἕνα καθῆκον ἔχεις, νὰ καλλιεργήσῃς τὸν ἀγρὸν τῆς ψυχῆς σου, νὰ τὸν ἀροτριώσῃς καλά, νὰ ξεριζώσῃς ὅλα τὰ ἄγρια χόρτα τῶν ἐλαττωμάτων σου, καὶ νὰ φυτεύσῃς ἐκεῖ τὰ μυροβόλα ἄνθη τῆς χρι-

1) Εἰς πολλὰς ἐκδόσεις τῆς Καινῆς Διαθήκης, ὡς π δ.χ. τῆς Βιβλικῆς Ἑταιρίας, τὴν πατριαρχικὴν ἔκδοσιν (Β. Ἀντωνιάδου), τὰς ἀνατυπώσεις τῆς τελευταίας (Ζωῆς) (Ἐθνικοῦ Κήρυκος) κ. ἄ. ἡ λέξις «αὐτοῦ» γράφεται μὲ ψιλήν. Πρόκειται ὅμως περὶ ἀμέσου ἀντακλάσεως, ἐφόσον ἀναφέρεται εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς μετοχῆς «ἐπιβαλὼν» καὶ ἑπομένως εἶναι αὐτοπαθὴς ἀντωνυμία = οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν ἑαυτοῦ χεῖρα, τὴν χεῖρά του »

στιανικῆς ἀρετῆς. Ἡ ἀρετή, ἡ ἀνύψωσις τοῦ ἔσω ἀνθρώπου, ἡ διαρκὴς πρόοδος εἰς τὸν δρόμον τῆς ἀκεραιότητος, τῆς δικαιοσύνης, θὰ εἶναι ὁ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς τῶν προσπαθειῶν καὶ τῶν πνευματικῶν καὶ τῶν ἠθικῶν κόπων καὶ ἀγώνων σου. Ὀφείλομεν διαρκῶς νὰ στρέφωμεν τὰ νοερά μας μάτια πρὸς τὰ ἐμπρός, ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει ἡ ἀτελευτήτως τελειοποιουμένη ἐσωτερικὴ κατὰ Χριστὸν μόρφωσις καὶ διαπαιδαγώγησις. Βλέμμα πρὸς τὰ ὀπίσω δὲν σημαίνει μόνον σταμάτημα εἰς τὸν δρόμον τῆς ἀρετῆς, ἀλλὰ καὶ ἐπιστροφὴν εἰς τὴν κακίαν. Τὸ βάδισμα, ἡ πορεία πρὸς τὴν θρησκευτικήν, ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν ἀνωτερότητα, πρὸς τὴν ἐν Χριστῷ ἀνακαίνισιν, πρέπει νὰ εἶναι ἀδιάκοπος. Κανὲν ἐμπόδιον οἱασδήποτε φύσεως, ἀντίξοοι περιστάσεις, χλευασίαι καὶ ἐπιβουλαί ἐχθρῶν, οὐδὲ αὐτὸς ὁ κίνδυνος τοῦ θανάτου, ἠμπορεῖ νὰ ἐμποδίσῃ τὸν μαθητὴν τοῦ Κυρίου εἰς τὸν δρόμον τοῦ ἀνωτέρου, τοῦ πράγματι ἐκπολιτιστικοῦ καθήκοντος. Ἡ ἠθικὴ πρόοδὸς καὶ τελειοποίησις καθίσταται δύσκολος καὶ ἀδύνατος μάλιστα ὅταν μεριμνῶμεν καὶ τυρβαζώμεθα περὶ πολλὰ καὶ ὅταν μᾶς ἀποθαρρύνουν καὶ μᾶς ἀποκαρδιώνουν τὰ πρῶτα ἐμπόδια, αἱ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐμφανιζόμεναι δυσχέρειαι. Μία πρόχειρος καὶ συνήθης δυσχέρεια, ἰδίως κατὰ τὴν ἐποχήν μας, δυσχέρεια ποὺ εὔκολα προκαλεῖ ὄχι μόνον ἀπογοήτευσιν ἀλλὰ καὶ ἀπώλειαν χρόνου, εἶναι αἱ κρίσεις καὶ αἱ ἐπικρίσεις τῶν ἄλλων καὶ ἰδίως τῶν φθονερῶν παρατηρητῶν. Ὁ φιλόσοφος Σωκράτης δι᾽ ἔργων ἀπέδειξεν ὅτι εἰς τὸν ὑπὲρ τοῦ ὁσίου καὶ τοῦ δικαίου ἀγῶνα, εἰς τὸν δρόμον τῆς ἀνωτέρας ἠθικῆς προόδου, δὲν τὸν ἐσταμάτα ὄχι ἡ ὕβρις καὶ αἱ κρίσεις καὶ ἐπικρίσεις τῶν ἄλλων, ἀλλὰ οὐδὲ αὐτὸς ὁ θάνατος. «Μετὰ τοῦ νόμου καὶ τοῦ δικαίου ᾤμην, ἔλεγεν ὁ γηραιὸς Σωκράτης, μᾶλλόν με δεῖν διακινδυνεύειν ἢ μεθ᾽ ὑμῶν γενέσθαι μὴ δίκαια βουλευομένων, φοβηθέντα δεσμὸν ἢ θάνατον.» Καὶ ὅταν παρουσιάσθῃ ἡ περίπτωσις τῆς ἀδίκου ἀπαγωγῆς τοῦ στρατηγοῦ Λέοντος, ὁ Σωκράτης κατὰ τρόπον

τοιοῦτον ἐπολιτεύθη ὥστε ἐδικαιοῦτο νὰ λέγῃ· «τότε αὖ οὐ λόγῳ ἀλλ' ἔργῳ ἐνεδειξάμην ὅτι ἐμοὶ θανάτου μὲν μέλει, εἰ μὴ ἀγροικότερον εἰπεῖν, οὐδ' ὁτιοῦν, ***τοῦ δὲ μηδὲν ἄδικον μηδ' ἀνόσιον ἐργάζεσθαι, τούτου δὲ τὸ πᾶν μέλει.***»[2]) Καὶ ἐὰν ὁ Σωκράτης **οὐδὲ** τὸν θάνατον ἐθεώρησεν ἐμπόδιον ποὺ ἠμποροῦσε νὰ τὸν σταματήσῃ εἰς τὸν δρόμον τῆς ἀρετῆς, πῶς ὁ μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ θὰ σταματᾷ συχνὰ καὶ κατὰ μικρὰ διαλείμματα εἰς τὸν δρόμον τῆς ἠθικῆς του προόδου διὰ νὰ ἀσχολῆται μὲ τὸ τὶ λέγουν δι' αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι; Τὸ σταμάτημα αὐτό, ἡ πρὸς τὰ ὀπίσω στροφὴ αὐτή, εἶναι, καθὼς εἶπα ἀνωτέρω, ὀπισθοδρόμησις, κατάπτωσις ἀπὸ ἀπόψεως θρησκευτικῆς καὶ ἠθικῆς. Ἄλλως τε ἐὰν ὁ βίος κρίνεται ὡς ὀλίγος, ἐὰν ἡ ζωὴ θεωρῆται βραχεῖα, ἐν σχέσει πρὸς τὸν ὄγκον ποὺ παρουσιάζουν τὰ στοιχεῖα τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τέχνης — στοιχεῖα ποὺ ζητεῖ νὰ ἀποκτήσῃ ὁ ἄνθρωπος — ἀποδεικνύεται ὡσαύτως σύντομος ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν ὄγκον τῆς ἐργασίας καὶ τὸν ἀγῶνα ποὺ ἀπαιτεῖται διὰ τὴν κατόρθωσιν τῆς ἀρετῆς, διὰ τὴν κατὰ τὸ δυνατὸν ἀρτίαν κατὰ Χριστὸν πρόοδον. Ὁ χριστιανὸς λοιπὸν ὀφείλει νὰ στρέφῃ τὰ νοερὰ βλέμματά του διαρκῶς πρὸς τὰ ἐμπρός, ἔχων ὡς στόχον τὸ ὕψιστον ἀγαθόν, τὸ ἀγαθὸν ἐν Κυρίῳ, τὴν χριστιανικὴν πρόοδον καὶ τελειότητα. Ὁσονδήποτε καὶ ἂν προχωρήσῃ εἰς τὸν δρόμον αὐτόν, τέρμα δὲν ὑπάρχει. Διανοίγεται νέος δρόμος πρὸς διαδρομήν. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος τὸν τοιοῦτον ἀγῶνα καὶ τὴν τοιαύτην εἰς τὸν δρόμον τῆς ἀρετῆς πορείαν τοῦ χριστιανοῦ παρέστησε μὲ τὰ ἑξῆς λόγια: «Ἐγὼ ἐμαυτὸν οὔπω λογίζομαι κατειληφέναι· ἓν δὲ τὰ μὲν ὀπίσω ἐπιλανθανόμενος τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος κατὰ σκοπὸν διώκω ἐπὶ τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως τοῦ Θεοῦ ἐν

---

2) Πλάτωνος, Ἀπολογία Σωκράτους Α. 33. Α.

3) Ὁ Ἱπποκράτης ἀπεφαίνετο· «ὁ βίος βραχὺς ἡ δὲ τέχνη μακρά». Ὕστερον ἀπὸ 250 περίπου ἔτη, κατὰ τὰ ὁποῖα ἐμεσολάβησαν τόσαι πρόοδοι τῆς γνώσεως τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τέχνης, ποίαν εὐρύτητα ἐννοίας πρέπει νὰ περιέχῃ ἡ φράσις «ἡ δὲ τέχνη μακρά».

Χριστῷ Ἰησοῦ.» [4]) Ὁ ὀπαδὸς τοῦ Χριστοῦ δὲν πρέπει νὰ χάνῃ τὸν καιρόν του εἰς τὸ νὰ ἀπαριθμῇ τὰ κατορθώματά του. Ὅταν ἀπορροφᾶται ἀπὸ τὸ παρελθὸν ἔστω καὶ κατὰ τρόπον τοιοῦτον ζημιώνεται ὡς πρὸς τὴν περαιτέρω προκοπήν. Τοιαύτη ἀνασκόπησις τοῦ παρελθόντος δὲν εἶναι μόνον ἀπώλεια χρόνου πολυτίμου, ἀλλὰ καὶ κίνδυνος ἠθικός, ὡς ἀνοίγουσα τὸν δρόμον τῆς ἐπάρσεως ἢ καὶ τῆς ὀκνηρίας. Ἐκτὸς τούτου ὁ χριστιανὸς δὲν πρέπει νὰ λησμονῇ ὅτι ἡ κατὰ Χριστὸν πρόοδος δὲν εἶναι ποτὲ τελεία, δὲν περιορίζεται μὲ ἕνα ὁριστικὸν τέρμα. Ὀφείλει πάντοτε νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψει τὰ λόγια τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ τὰ ὁποῖα ὁσονδήποτε καὶ ἂν εἴμεθα ἀκριβεῖς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν χριστιανικῶν μας καθηκόντων δὲν φθάνομεν εἰς τὴν τελειότητα « *ἀλλ' ἀχρεῖοι δοῦλοί ἐσμεν.* » [5]) Θαυμασίαν ἑρμηνείαν δίδει εἰς τὰ ἀνωτέρω λόγια τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ὁ θεῖος Χρυσόστομος. « Τοῦτο αὐτὸν (= τὸν Ἀπόστολον Παῦλον) ἐποίει τοῖς ἔμπροσθεν ἐπεκτείνεσθαι, τὸ τῶν ὀπίσω ἐπιλανθάνεσθαι. Ὁ μὲν οὖν ἤδη τετελειῶσθαι νομίζων, καὶ μηδὲν αὐτῷ λείπειν πρὸς ἀρετῆς κατόρθωσιν, κἂν ἐπαύσατο τρέχων, ὡς τὸ πᾶν κατειληφώς· ὁ δὲ ἀφεστάναι τοῦ τέρματος ἔτι νομίζων, οὐδέποτε παύσεται τρέχων. » Συμφώνως πρὸς τὰ ἀνωτέρω ὁ ἀγωνιζόμενος εἰς τὸν ἠθικὸν καὶ πνευματικὸν ἀγῶνα τοῦ Χριστοῦ πρέπει νὰ συγκεντρώνῃ τὴν προσοχήν του εἰς ἐκεῖνο ποὺ ὑπολείπεται νὰ κατωρθώσῃ· καὶ αὐτὸ εἶναι ἀκαθόριστον, τέλος δὲν ἔχει. « Καὶ ἡμεῖς μὴ ὅσον ἠνύσαμεν τῆς ἀρετῆς ἀναλογιζώμεθα, προσθέτει ὁ ἱερὸς Χρισόστομος, ἀλλ' ὅσον ἡμῖν λείπει, τί γὰρ ἡμᾶς ὠφελεῖ τὸ ἀνυσθέν, **ὅταν τὸ λειπόμενον μὴ προστεθῇ;** » [6]) Ὁ Ρωμαῖος ποιητὴς Λουκανὸς εἰς δύο στίχους ἀναπτύσσει κατὰ γενικώτερον τρόπον τὴν ἔννοιαν ἐκείνην κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ στρέφῃ τὰς πνευματικάς του

4) Φιλιππησίους, γ' 14.

5) Λουκ. ιζ' 10.

6) Λόγος ιγ' εἰς τὴν πρὸς Φιλιππησίους ἐπιστολήν. Ἔκδοσις Ὀξονίου τομ. Γ. σελ. 133

καὶ ἠθικὰς δυνάμεις καὶ ὅλην του τὴν προσοχὴν ὄχι πρὸς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπετέλεσε, κατώρθωσε, ἀλλὰ πρὸς ὅ,τι ὑπελείφθη νὰ πράξῃ, νὰ θεωρῇ δὲ μηδὲν τὰ ἐπιτελεσθέντα ἐφόσον μένει ὑπόλοιπον πρὸς ἐπιτέλεσιν.

Nil actum reputans
si quid superesset agendum. 7)

Ἡ ἀτελεύτητος, ἡ ἀχανὴς αὐτὴ πρόοδος εἰς τὴν χριστιανικὴν ἀρετὴν δὲν εἶναι ἀποθαρρυντική· κάθε βῆμα ποὺ γίνεται εἰς τὸ ἔδαφος αὐτὸ εἶναι συγχρόνως καὶ ἕνα βῆμα πρὸς τὴν χαράν, ἕνα βῆμα πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν εὐτυχίαν. Ἡ ἠθικὴ πρόοδος, ἡ κατὰ Χριστὸν προκοπή, αὐξάνει τὴν χαρὰν καὶ εὐτυχίαν, καὶ ἡ χαρὰ καὶ ἡ γαλήνη αὐξάνει τὴν πρόοδον. Δύο στοιχεῖα ποὺ ἀλληλοσυμπληρώνονται καὶ ὁδηγοῦν τὸν κάτοχόν των εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καθὼς ἐννοεῖται αὐτὴ εἰς τὸ ρητὸν· «οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ' ἄροτρον καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω εὔθετός ἐστιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.»

† Ο ΗΛΙΟΥΠΟΛΕΩΣ ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

Η ΜΟΝΗ ΤΟΥ ΜΑΥΡΟΥ ΜΟΛΟΥ

Συμπληροῦντες ὅσα ἐν καιρῷ ἐγράψαμεν 1) σχετικῶς πρὸς τὴν ἱ. μονὴν τοῦ Μαύρου Μόλου, τὴν ἐπ' ὀνόματι τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου τιμωμένην καὶ ἐν τῷ ἄκρῳ τοῦ Καταστένου τοῦ Βοσπόρου, ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Δέρκων, εὑρισκομένην, ἐπισημειοῦμεν τὰ ἑξῆς:

Ἡ ἐν λόγῳ ἱ. μονή, ἔρημος «πρὸ χρόνων ἀμνημονεύτων» ὑπάρχουσα, ἐμφανίζεται ***πατριαρχικὴ καὶ σταυροπηγιακὴ*** κατὰ τὰς πρώτας δεκαετηρίδας τοῦ ιζ' αἰῶνος. Τῷ 1632 ἱερομόναχός τις Κύριλλος, ἀνακτίσας καὶ καλλωπίσας αὐτὴν δι' ἰδίας δαπάνης καὶ κόπων πολλῶν ὡς καὶ διὰ συνδρομῆς εὐλαβῶν χριστιανῶν, ἐζήτησεν ἵνα προσηλώσῃ αὐτὴν τῇ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἱερᾷ μονῇ τοῦ Βατοπεδίου μετὰ πάντων τῶν κινητῶν καὶ

---

7) Ὁ μέγας Ναπολέων πολλὰς φορὰς ἀνέφερε τοὺς στίχους αὐτοὺς τοῦ Λουκιανοῦ διὰ νὰ παροτρύνῃ τοὺς συνεργάτας του καὶ γενικῶς τοὺς στρατιώτας του εἰς τὸ ἔργον τῆς νίκης κατὰ τοῦ ἐχθροῦ.

1) *Ὀρθοδοξία*, ἔτος ΣΤ'. 1931 σ. 372.

ἀκινήτων πραγμάτων καὶ ἀφιερωμάτων αὐτῆς. Τῆς αἰτήσεως ταύτης γενομένης ἀποδεκτῆς, Κύριλλος Β΄ ὁ ἀπὸ Βερροίας ἐξέδωκε τῷ 1635 σχετικὸν Βεβαιωτήριον Γράμμα κηρύσσον τὴν μονὴν τοῦ Μαύρου Μόλου ***μετόχιον*** τῆς Ἀθωνίτιδος μονῆς τοῦ Βατοπεδίου. Ἀλλ' ἄγνωστον διατί, ἀπρακτησάσης τῆς ἐκκλ/κῆς ταύτης πράξεως, ἐνεφανίσθη μετὰ δύο ἔτη ὁ αὐτὸς ἱερομόναχος ζητῶν τὴν προσήλωσιν τῆς μονῆς ὄχι εἰς τὴν ἱ. μονὴν τοῦ Βατοπεδίου, ἀλλ' εἰς τὴν Ἀθωνίτιδα ἱ. μονὴν τῶν Ἰβήρων. Τούτου γενομένου ἀποδεκτοῦ Κύριλλος Α΄ ὁ Λούκαρις ἐξέδωκε κατὰ Ἰούνιον 1637 Σιγιλλιῶδες Γράμμα κηρύσσον αὐτὴν ***σταυροπηγιακὸν μετόχιον*** τῆς ἐν λόγῳ ἱ. μονῆς τῶν Ἰβήρων. Ἐὰν καὶ κατὰ πόσον ἡ δευτέρα αὕτη τῆς Ἐκκλησίας πρᾶξις ἐφηρμόσθη, παραμένει ἐπίσης ἄγνωστον. Τὸ βέβαιον μόνον εἶνε ὅτι κατὰ Σ/βριον 1672 ἡ μονὴ τοῦ Μαύρου Μόλου ἐμφανίζεται ***πατριαρχικὸν καὶ σταυροπηγιακὸν μοναστήριον*** ἐξαρτώμενον ***ἀπ' εὐθείας*** ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας Κ/Πόλεως, καὶ ὅτι ἔπαυσεν ὑφισταμένη τῷ 1713 κατεδαφισθεῖσα κατ' ἀνωτέραν ἔξωθεν ἐντολήν.

Τὰ ἀνωτέρω δύο πατριαρχικὰ Γράμματα, ἀποσταλέντα τῇ αἰτήσει ἡμῶν παρὰ τῆς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἱερᾶς καὶ σεβασμίας μονῆς τοῦ Βατοπεδίου, πρὸς ἣν ἐκφράζομεν θερμοτάτας εὐχαριστίας, δημοσιεύομεν κατωτέρω.

† Ο ΣΑΡΔΕΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΣ

***

† *Κύριλλος ὁ ἐκ Βερροίας, ἐλέῳ Θεοῦ κλπ.* 2)

† Τὰ πρὸς οἰκοδομὴν τῶν ἔργων οὔτε νόμος, οὔτε συνήθεια διασεῖσαι δύναται· καὶ γὰρ καὶ νόμοι καὶ συνήθεια πρὸς τὸ εὖ οἰκοδομῆσαι, οἷον ὄργανα ὄντα, τὴν φθορὰν ἀποβάλλουσιν· οὐκοῦν τὴν τοῦ εἶναι τῶν ὄντων συνήγορον, τὴν οἰκοδομὴν δηλαδή, καὶ ἡμῖν αὐτοῖς προτιμητέαν τῶν ἄλλων καὶ ἀντιποιητέαν νόμοι διδάσκουσιν· ἀλλὰ καὶ τὴν σοφίαν ἐμάθομεν ἐξαίρουσαν τὸ οἰκοδομεῖν καὶ ἑαυτὴν οἰκοδόμον ἀπέδειξεν· ταύτῃ καὶ τὸν ἐραστὴν αὐτῆς ἔγνωμεν μιμηθῆναι αὐτὴν ὡς διδάσκαλον καὶ ναὸν οἰκοδομῆσαι ἐξαίρετον· καὶ ἄλλους πολλοὺς εἴδομεν σπεύσαντας μετ' αὐτὴν πάσῃ δυνάμει οἰκοδομῆς ἔργον τοὺς ἑαυτοὺς ἀποδεῖξαι, καὶ τὸν τὰ παντα ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παραγαγόντα σφᾶς αὐτοὺς ἐξομοιῶσαι. Τοιγαροῦν καὶ ὁ ὁσιώτατος ἐν ἱερομονάχοις καὶ πνευματικοῖς κὺρ Κύριλλος ἐξ ἁπαλῶν ὀνύχων ἀγαπήσας μονήρη βίον διάγειν, μοναχοῖς ἐνδιαιτώμενος ἐναρέτοις, πρὸς ἄλλοις πολλοῖς ψυχωφελέσιν ἐδιδάχθη καὶ τοῦτο, ἀγαπᾶν εὐπρέπειαν καὶ ἀναβελτιώσεις θείων καὶ ἱερῶν ναῶν καὶ μοναστηρίων· ὅθεν τοῖς αὐτῶν ψυχωφελέσιν ἐντρεφόμενος λόγοις, κατὰ τύχην εὑρὼν τὸ πατριαρχικὸν καὶ σταυροπηγιακὸν μοναστήριον εἰς ὄνομα τιμώμενον τῆς Κοιμήσεως τῆς πανυπεράγνου Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μητρός, τὸ

---

2) Ἐκ τοῦ ἀρχείου τῆς ἱ. μονῆς Βατοπεδίου 13. Ν.— ***Ἑλληνικὰ*** περιοδ. ἐν Ἀθήναις. τόμ. Γ΄. 1930 σ. 52. — Αἱ ἀρχιερατικαὶ ὑπογραφαὶ δυσανάγνωστοι.

καὶ Μαύρου Μόλου καλούμενον, ἀνεπιμέλητον καὶ πτῶσιν ἀπειλοῦν ἀπὸ τῶν οὐκ ἀγνοουμένων τοῖς πᾶσι κατὰ καιροὺς περιστάσεων, ἀστέκτῳ τρωθεὶς ἔρωτι καὶ ζήλῳ θεϊκῷ, ἔδωκεν ἑαυτὸν κόποις ἀμέτροις καὶ πόνοις πολλοῖς εἰς ἀνάκτισιν καὶ οἰκοδομὴν ἀνήκουσαν αὐτῷ τῷ μοναστηρίῳ, οὐ μόνον τὰ αὑτοῦ δαπανήσας χρήματα, ἀλλὰ καὶ ἄλλων πολλῶν φιλοχρίστων καὶ εὐσεβῶν χριστιανῶν, ὥστε θαυμάζεσθαι καὶ παρὰ τῶν ἔξω καὶ προσηκόντως ἐπαινεῖσθαι τοῦ ἐγχειρήματος· καιρὸν οὖν ἱκανὸν αὐτὸ κατοικήσας καὶ φροντίζων ἑκάστοτε τὴν πρὸς οἰκοδομὴν καὶ ἀναβελτίωσιν αὐτοῦ καὶ πλείονος καλλωπισμοῦ, ἔγνω δεῖν ὑποτάξαι αὐτὸ τῇ θείᾳ καὶ ἱερᾷ βασιλικῇ καὶ πατριαρχικῇ ἀξιαγάστῳ μονῇ τοῦ Βατοπαιδίου, τῇ κατὰ τὸ ἁγιώνυμον ὄρος τοῦ Ἄθω κειμένῃ, μετὰ καὶ τῶν πραγμάτων αὐτοῦ πάντων, κινητῶν καὶ ἀκινήτων, πρὸς πλείονα μὲν συντήρησιν καὶ ἐπίδοσιν πάντων τῶν προσόντων αὐτῷ, εἰς μνημόσυνον δὲ ἀκατάπαυστον πάντων τῶν χριστιανῶν τῶν συνδρομησάντων καὶ συνεργούντων ἔργῳ τε καὶ λόγῳ. Πρὸ γοῦν τῆς πρὸς τὴν βασιλικὴν καὶ πατριαρχικὴν μονὴν αὐτοῦ τοῦ Μαύρου Μόλου ὑποταγῆς καὶ ἀφοσιώσεως, αἰτήσαντος ἀδείας τυχεῖν παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος, ἡ μετριότης ἡμῶν τὴν αἴτησιν αὐτοῦ εὔλογον ἰδοῦσα καὶ Θεῷ φίλην, ἀποφαίνεται συνοδικῶς ἐν Πνεύματι ἁγίῳ, γνώμῃ καὶ τῶν παρευρεθέντων ἱερωτάτων μητροπολιτῶν καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν ἀδελφῶν αὐτῆς καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα ἡ ῥηθεῖσα πατριαρχικὴ αὕτη μονὴ τοῦ Μαύρου Μόλου καλουμένη, εἴη ὑποκειμένη καὶ προσηλωμένη, ὡς μετόχιον ὂν καὶ ὀνομαζόμενον, ἀναφαιρέτως καὶ ἀναποσπάστως εἰς τὸν ἑξῆς ἅπαντα αἰῶνα, τῇ ἁγίᾳ βασιλικῇ καὶ πατριαρχικῇ θείᾳ μονῇ τοῦ Βατοπαιδίου μετὰ πάντων τῶν πραγμάτων αὐτοῦ καὶ ἀφιερωμάτων, κινητῶν καὶ ἀκινήτων, καθὰ ὑπόκεινται καὶ τὰ προσόντα αὐτῇ ἄλλα τῶν μετοχίων, ὁ δὲ κατὰ καιροὺς καθηγούμενος τοῦ Βατοπαιδίου καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ἅγιοι τῆς συνάξεως πατέρες καὶ συναδελφοὶ ἱερομόναχοι καὶ μοναχοί, κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς, πέμπωσιν ἑκάστοτε πατέρας εἰς τὸ μετόχιον αὐτὸ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου τοῦ Μαύρου Μόλου, ἐπὶ διοικήσει αὐτοῦ καὶ ἐπιμελείᾳ κατὰ τὸ ἐπικρατῆσαν ἔθος καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς μετοχίοις, εἰς τὸ ἐπιμελεῖσθαι αὐτοῦ καὶ συντηρεῖν πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ καὶ ἀνοικοδομεῖν αὐτοῦ τὰ οἰκοδομῆς δεόμενα, ἐπὶ ἐπιδόσει καὶ ἐπαυξήσει πάντων, μηδὲν ἕτερον ὀφείλοντες διδόναι τῇ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ ἢ τὰ κατ' ἔτος διδόμενα γρόσια πέντε, ὑποταγῆς ἕνεκα, ὀφείλοντος τοῦ κατὰ καιροὺς προεστῶτος τῆς πατριαρχικῆς μονῆς ταύτης, εἰς ὄνομα τιμωμένης τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ Μαύρου Μόλου καλουμένης, ἐν πάσαις ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς μνημονεύειν τοῦ κατὰ καιροὺς πατριαρχικοῦ ὀνόματος παῤῥησίᾳ ὡς ἔθος. Ὃς δ' ἂν ὁποιοσδήποτε μετέπειτα βουληθείη διασεῖσαι καὶ παρασαλεῦσαι τὰ παγέως ἡδρασμένα καὶ διενοχλῆσαι τοὺς ἐν τῇ πατριαρχικῇ καὶ σταυροπηγιακῇ ταύτῃ μονῇ εὑρισκομένους πατέρας καὶ μοναχούς, καὶ ξένον ποιῆσαι τὸ μοναστήριον αὐτὸ τῆς ἐποπτείας καὶ ὑποταγῆς τῆς πατριαρχικῆς καὶ βασιλικῆς μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου, φθορᾶς αἴτιος αὐτοῦ γενόμενος καὶ καταφρονητὴς τῆς πατριαρχικῆς ταύτης καὶ συνοδικῆς ἀποφάσεως καὶ ζημίαν τινὰ τοῖς ἐν αὐτῇ πατράσι προξενῆσαι, τῶν ἱερωμένων ὢν ἀργὸς μενέτω πάσης ἱερατικῆς ἐνεργείας καὶ τάξεως, καταφρονῶν δὲ τῆς ἀργίας, καὶ ἀφωρισμένος παρὰ Θεοῦ Παντοκράτορος καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὡς ἄξιος καθαιρέσεως τελείας· λαϊκῶν δέ,

ἀφωρισμένος καὶ κατηραμένος παρὰ τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ζωοποιοῦ καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος, καὶ ἀσυγχώρητος, καὶ ἄλυτος μετὰ θάνατον καὶ ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι.... (*Σημ.* ἕπονται καὶ αἱ λοιπαὶ συνήθεις ἀραί) ...ἕως οὗ ἐμμένῃ τῇ τοῦδε τοῦ σιγγιλιώδους καὶ βεβαιωτηρίου γράμματος εὐλόγῳ καὶ συνοδικῇ ἀποφάσει. Ἐπὶ γὰρ τούτῳ ἐγράφη καὶ τὸ παρὸν βεβαιωτήριον γράμμα καὶ ἐπεδόθη τοῖς ὁσιωτάτοις πατράσι τῆς ἐν τῇ πατριαρχικῇ καὶ βασιλικῇ σεβασμίᾳ ἱερᾷ καὶ θείᾳ μονῇ τοῦ Βατοπαιδίου, συνδρομῇ τοῦ ὁσιωτάτου ἐν ἱερομονάχοις καὶ πνευματικοῖς κὺρ Κυρίλλου τοῦ ἀναφιερώσαντος τὴν μονὴν αὐτὴν τοῦ Μαύρου Μόλου, ὡς προείρηται.

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῷ ἑξακοσιοστῷ τριακοστῷ πέμπτῳ.

† *Κύριλλος ὁ ἐκ Βερροίας ἐλέῳ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.*

***

† *Κύριλλος, ἐλέῳ Θεοῦ κλπ.* 3)

† Φιλοῦσι μὲν οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων τοῖς τε βασιλεῦσι καὶ λοιποῖς ἄλλοις τῶν ἐν ἐξουσίαις ὑπερεχόντων προσάγειν δωρεὰς ποικίλας ἐξ ὕλης ῥεούσης καὶ τοῖς κάτω μενούσης, καὶ εἰς οὐδὲν ἄλλο ἢ τέρψιν μόνον ἀνόνητον τοῖς ὁρῶσι παρέχοντες, ἐπὶ τέλει δὲ καὶ σκοπῷ τοσοῦτον, ὥστε θαυμαζόμενοι ὑπὸ τῶν τὰ ἄστατα ὡς ἑστῶτα λογιζομένων, γανυσθῶσιν ἐν τῷ δοκεῖν καλλωπίζεσθαι· οὐχ οὕτω δὲ οἷς ἡ τοῦ πνεύματος ἔλλαμψις ἀντὶ λίθων διαφανῶν καὶ πολὺ τὸ τίμιον ἔχον τι νομίζεται, διαπράττειν βούλονται, βασιλείαν ἀσάλευτον καὶ αἰώνιον τιθέμενοι, καὶ ὑπὸ βασιλεῖ τελοῦντες ἀφθάρτῳ ἐπὶ ἀφθάρτοις ἄθλοις καὶ ἀνεκφράστοις χαρίσμασι ἀντιφιλοτιμούμενοι· ἔνθεν τοι γε καὶ ὁ παρὰ Θεοῦ τὴν σοφίαν, ὡς ἄξιον τῆς βασιλείας διάδημά τε καὶ κόσμον λαβὼν Σολομὼν ὁ θεῖος, ᾠκοδόμησε μὲν ναόν, ἀφιερώσατο δὲ τῷ ὑψίστῳ τῶν ὅλων, τῷ παμβασιλεῖ, τῷ οὐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς τὴν κατοικίαν ἔχοντι, ἀλλ' ἐν ἁγιασμῷ καὶ τελειότητι, καθὰ δὴ καὶ πρὸ τούτου. τὰ ἐν τῇ σκηνῇ προσαγόμενα ἐπὶ τῷ θείῳ ὀνόματι, οὐ μόνον τὰ τιμῆς ἄξια, ἀλλὰ καὶ τούτων τὰ ἐλάχιστα δεκτέα ἔτυχον παρὰ τῷ Θεῷ. Ἐπειδὴ οὖν καὶ πρὸ χρόνων ἤδη πέντε καὶ ἐπέκεινα ὁ ἐν τῇ σταυροπηγιακῇ καὶ πατριαρχικῇ μονῇ τῆς Ὑπεραγίας μου Θεοτόκου τοῦ Μαύρου Μόλου εὑρισκόμενος ἤδη ὁσιώτατος ἐν ἱερομονάχοις καὶ πνευματικοῖς κὺρ Κύριλλος, ἅτε θείῳ ζήλῳ τρωθεὶς καὶ ἔρωτι, ἔρημον οὖσαν τὴν μονὴν ταύτην πρὸ χρόνων ἀμνημονεύτων ὑπό τε τῶν τοῦ καιροῦ ἀνωμαλιῶν καὶ περιστάσεων, δι' ἰδίας δαπάνης καὶ κόπου πολλοῦ καὶ μόχθου, ἀνέκτισεν αὐτὴν καὶ καλλιέργησε, καὶ κατὰ μοῖραν ἐκαλλώπισε, συνεργησάντων εἰς τοῦτο πολλῶν χριστιανῶν δι' ἐλεημοσύνης καὶ συνδρομῆς, ἡσυχάσας ἐν αὐτῇ μέχρι τῆς σήμερον καὶ θεαρέστως ἐν αὐτῇ βιωτεύσας, ἔκ τινος δὲ θεϊκοῦ πόθου ἠθέλησε βουλῇ ἰδίᾳ καὶ προαιρέσει ἀπελθεῖν εἰς τὴν σεβασμίαν καὶ βασιλικὴν μονὴν τὴν ἐπὶ τῷ ἁγιωνύμῳ ὄρει εὑρισκομένην τῶν Ἰβήρων,

---

3) Ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀρχείου ὑπ' ἀριθ. 43. — *Ἑλληνικὰ* ὡς ἀνωτ. σ. 52. — Αἱ ἀρχιερατικαὶ ὑπογραφαὶ δυσανάγνωστοι.

τὴν ἐπ' ὀνόματι καὶ ταύτην τιμωμένην τῆς Ὑπεραγίας μου Θεοτόκου τῆς Πορταϊτίσσης, καὶ ἀφιερῶσαι αὐτῇ καὶ προσηλῶσαι καὶ τὴν εἰρημένην ταύτην μονὴν τῆς Ὑπεραγίας μου Θεοτόκου τοῦ Μαύρου Μόλου, ὡς ἐξ ἰδίου κόπου καὶ μόχθου ἀνακτισθεῖσαν καὶ καλλωπισθεῖσαν μετὰ καὶ τῶν πραγμάτων αὐτῆς καὶ ὑποστατικῶν κινητῶν καὶ ἀκινήτων, εἰς δόξαν καὶ αἶνον Θεοῦ ἀνεξάλειπτον καὶ εἰς μνημόσυνον διηνεκὲς καὶ ἀκατάπαυστον πάντων τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν, τῶν συνδρομούντων καὶ συνδρομησάντων, καὶ πρὸς πλείονα ἔτι συντήρησιν καὶ διαμονὴν καὶ πᾶσαν ἄλλην ἐπίδοσίν τε καὶ αὔξησιν· καὶ εἰς τοῦτο ἐζητήθη καὶ παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος ἄδεια ἐπικυρωθῆναι καὶ ἐπιβεβαιωθῆναι τὴν φιλόθεον αὐτὴν προαίρεσιν· ὅθεν καὶ τὴν αἴτησιν αὐτοῦ ἀποδεξαμένη, ὡς φίλην οὖσαν Θεῷ καὶ εὔλογον καὶ δικαίαν, γράφει καὶ ἀποφαίνεται συνοδικῶς διὰ τοῦ παρόντος, γνώμῃ κοινῇ συνοδικῇ τῶν παρευρεθέντων ἱερωτάτων μητροπολιτῶν καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα ἡ μὲν πατριαρχικὴ καὶ σταυροπηγιακὴ αὕτη θεία μονή, ἡ ἐν τῷ ἄκρῳ τοῦ Καταστένου εὑρισκομένη, τῆς Ὑπεραγίας μου Θεοτόκου τοῦ Μαύρου Μόλου, ὑπάρχῃ καὶ λέγηται προσηλωμένον μετόχιον ὑποκείμενον τῇ θείᾳ καὶ βασιλικῇ μονῇ τῶν Ἰβήρων, μετὰ πάντων τῶν πραγμάτων αὐτῆς καὶ ἀφιερωμάτων, κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων, οἱ δὲ ἐν τῇ θείᾳ μονῇ ταύτῃ τῶν Ἰβήρων εὑρισκόμενοι ὁσιώτατοι πατέρες, οἵτε κατὰ καιροὺς ἡγουμενεύοντες καὶ οἱ λοιποὶ τῆς συνάξεως, πέμπωσιν εἰς τὴν μονὴν ταύτην καὶ μετόχιον καθολικὸν τοῦ Μαύρου Μόλου, πατέρας, κατὰ τὴν ἐπικρατήσασαν αὐτῶν συνήθειαν καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς τῶν μετοχίων, εἰς τὸ διοικεῖν καὶ ἐπιμελεῖσθαι αὐτοὺς καὶ καλλιεργεῖν καὶ συντηρεῖν αὐτὸ πρὸς πᾶσαν ἐπίδοσιν, ἀνάκτισίν τε καὶ βελτίωσιν, μηδὲν ἕτερον ἐποφείλοντας διδόναι πρὸς τὴν καθ' ἡμᾶς Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, ἢ μόνον τὸ ἐτησίως διδόμενον, γρόσια πέντε, καὶ τοῦτο ἕνεκα τῆς ὑποταγῆς, μνημονευομένου τοῦ ἡμετέρου πατριαρχικοῦ ὀνόματος ἐν πάσαις ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς. Ὃς δ' ἂν μετὰ ταῦτα εὑρεθείη σκανδαλίσαι καθ' οἱονδήποτε τρόπον, καὶ διασεῖσαι τὸ περὶ τούτου καὶ ἐνοχλῆσαι τὸ σταυροπηγιακὸν αὐτὸ μετόχιον, καὶ ἐκβαλεῖν καὶ ἀποξενῶσαι τῆς ἐξουσίας καὶ δεσποτείας τῆς ῥηθείσης θείας καὶ βασιλικῆς μονῆς τῶν Ἰβήρων καὶ ζημίαν τινὰ προξενῆσαι, καταφρονητὴς φανεὶς τῆς ἡμετέρας ταύτης πατριαρχικῆς καὶ συνοδικῆς ἀποφάσεως, ἱερωμένος μὲν ὢν ὁ τοιοῦτος πρὸς τῷ ἀλύτῳ ἀφορισμῷ τῷ ἀπὸ Θεοῦ Παντοκράτορος, ὑπάρχῃ καὶ ἀργὸς πάσης ἱερατικῆς αὐτοῦ ἐνεργείας καὶ τάξεως, καταφρονῶν δέ, καὶ ὑπόδικος τῇ τελείᾳ καθαιρέσει· λαϊκὸς δὲ μικρὸς ἢ μέγας, ἀφωρισμένος ἀπὸ Θεοῦ, καὶ κατηραμένος, καὶ ἀσυγχώρητος, καὶ ἄλυτος μετὰ θάνατον ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, καὶ ἔξω τῆς Ἐκκλησίας Χριστοῦ, καὶ ἡ μερὶς αὐτοῦ μετὰ τοῦ προδότου Ἰούδα καὶ ὑπόδικος ταῖς πατρικαῖς ἀραῖς καὶ συνοδικαῖς. Οὕτως ἀπεφηνάμεθα συνοδικῶς. Ἐπὶ γὰρ τούτῳ ἐγράφη καὶ τὸ παρὸν τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικὸν καὶ πατριαρχικὸν γράμμα σιγιλλιῶδες, εἰς ἔνδειξιν πάντων καὶ δήλωσιν, καὶ ἐπεδόθη τοῖς ὁσιωτάτοις πατράσι τῆς ἀνωτέρω ταύτης μονῆς τῶν Ἰβήρων, εἰς μόνιμον καὶ διηνεχῆ τὴν ἀσφάλειαν.

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ ,αχλζ' μηνὶ Ἰουνίῳ Ἰνδικτιῶνος Ε'.

† Κύριλλος ἐλέῳ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΚΩΔΙΚΩΝ

ΤΟΥ ΕΝ ΦΑΝΑΡΙΩι ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΜΕΤΟΧΙΟΥ

ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΟΥ ΤΑΦΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 248)

Ἀριθ. 539.

Ἐγκύκλια μαθήματα ἐκκλησιαστικῶν καὶ μὴ συγγραφέων μετὰ ἑρμηνευτικῶν σημειώσεων.

Τεῦχος χάρτινον τῆς ΙΖ´ ἑκατονταετηρίδος ἐκ φύλλων 470, μήκ. 0,21 πλ. 0,14. — ***Περιεχόμενα***:

1. Ἐπιστολαὶ δύο ***Μάρκου τοῦ Κυπρίου*** ὧν ἡ Β´ «Τῷ πανοσιωτάτῳ καὶ λογιωτάτῳ ἐν Ἱερομονάχοις κῳ Ἰγνατίῳ.» Ἀρχὴ τῆς Α: «Σὺ μὲν τῆς σῆς γλώσσης ἐπέχεις τὰ νάματα»... (φ. 1).

2. Στίχοι Ἰαμβικοὶ α) εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ Πανιερ. Μητροπολίτου Βλαχίας Ἀνθίμου, β) εἰς διαφόρους Δεσποτικὰς εἰκόνας, γ) εἰς τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου (φ. 2.).

3. «***Μάρκου τοῦ Κυπρίου Πορφυροπούλου*** καὶ ***Ὀστιαρίου τῆς τοῦ Χριστοῦ Μ. Ἐκκλησίας*** ὡς ὑπάρχει τόδε τὸ ἐπίγραμμα ὡς ἀπὸ μέρους τῆς Βίβλου ταύτης:

πυκτίδα τεῦχε με θελξίνοον ταύτην πολύπλουτον
μούσησι τρόφιμος κύπριος, ἀγλαΐης
φέφτατος ἰδμοσύνης ἐραστὴς μάρκος ὅς ἴδρις,
μουσῶν ἀρύοις τῆς δε ἀκρεφνὲς ὕδωρ.» (φ. 3β)

Σημειωσις. Ἐν τῇ αὐτῇ σελίδι εὕρηται ἡ σημείωσις: «καὶ τόδε σὺν τοῖς ἄλλοις ὑπάρχει τοῦ διδασκάλου μάρκου »καὶ κάτωθεν « καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐκ τῶν ἀφιερωθέντων βιβλίων τῆς ἐν Βουκουρεστίῳ Ἑλλην. Σχολῆς, κειμένης ἐν τῷ σεβασμίῳ μοναστηρίῳ τοῦ ἁγίου Σάββα, τῷ ἐν τῷ Παναγίῳ Τάφῳ ὑποτελοῦντι, ὅστις δ᾿ ἄν ποτε τολμήσει ἀποξενῶσαι αὐτὸ ταύτης ἔστω ἀφωρισμένος παρὰ Θεοῦ Κυρίου Παντοκράτορος.»

4). *Ἰσοκράτους* λόγοι: α) Πρὸς Δημόνικον παραίνεσις. Ἀρχ: Ἐν πολλοῖς μὲν ὦ Δημόνικε: (φ. 4)β) Πρὸς Νικοκλέα περὶ Βασιλείας. Ἀρχ: Οἱ μὲν εἰωθότες... (φ. 11.)γ). Νικοκλῆς ἢ συμβουλευτικοί. Ἀρχ: Εἰσί τινες οἱ δυσκόλως... (φ. 20β).

5. *Σοφοκλέους* Αἴας μαστιγοφόρος. Ἀρχ: Ἀεὶ μὲν ὦ παῖ.. (φ. 32)

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ

Τὰ ὀνομαστήρια τῆς Α. Θ. Παναγιότητος.

Ἐν μέσῳ ἐκδηλώσεων βαθυτάτης εὐλαβείας καὶ ἀκραιφνοῦς στοργῆς καὶ τιμῆς ἑωρτάσθησαν τῇ 13ῃ τοῦ μηνὸς τὰ σεπτὰ Ὀνομαστήρια τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κυρίου Κυρίου Βενιαμὶν τοῦ Α΄.

Ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ ἐψάλη ἀφ' ἑσπέρας πανηγυρικὸς ἑσπερινὸς καὶ αὐθημερὸν ἡ θεία λειτουργία, χοροστατούσης τῆς Α. Θ. Παναγιότητος. Κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν συνεχοροστάτησαν Αὐτῇ οἱ ἐνταῦθα Σεβασμιώτατοι Μητροπολῖται: Χαλκηδόνος, Δέρκων, Προύσης, Πριγκηποννήσων, Σάρδεων, Ἡλιουπόλεως, Θεοδωρουπόλεως, Εἰρηνουπόλεως, Χριστουπόλεως, Λαοδικείας, Φιλαδελφείας καὶ Αἴνου, ἐπίσης δὲ καὶ ὁ ἐνταῦθα παρεπιδημῶν σεβ. Μητροπολίτης Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος κ. Ἰάκωβος, ἐκ τῶν Ἱεραρχῶν τῆς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, ἥν, κατὰ τὴν τάξιν, ἐτέλεσεν ὁ πανοσιολογ. Μ. Πρωτοσύγκελλος κ. Ἀδαμάντιος μετὰ τοῦ πανοσιολ. Δευτερεύοντος τῶν Πατριαρχικῶν Διακόνων κ. Μαξίμου, παρέστησαν ὁ ἐντιμότατος Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος κ. Λ. Γάφος μετὰ τῆς εὐγενεστάτης κυρίας Γάφου, οἱ θεοφ. Ἐπίσκοποι καὶ ὁ ἱερὸς κλῆρος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ὁ αἰδεσιμολ. Σέρβος Πρωθιερεὺς κ. Πέτρος Χαϊδούκοβιτς, ὁ ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πεντέλης κ. Χρυσόστομος, οἱ ὀφφικιάλοι τῆς Ἐκκλησίας, τὰ μέλη τοῦ ἐντίμου Νομικοῦ Συμβουλίου τῶν Πατριαρχείων, οἱ Πατριαρχικοὶ ὑπάλληλοι, ἡ Κεντρικὴ Ἐφορία Σταυροδρομίου καὶ πολλαὶ ἐκ τῶν Ἐφοροεπιτροπῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, οἱ καθηγηταὶ τῆς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν τὰ πρῶτα φερόντων τῆς ὁμογενείας.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς θείας λειτουργίας ἐγένετο ἡ ἐπίσημος δεξίωσις ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν Πατριαρχῶν, καθ' ἣν ἀπὸ μέρους τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου τὴν Α. Θ. Παναγιότητα προσεφώνησεν ὁ Α΄ τῇ τάξει σεβ. Μητροπολίτης Χαλκηδόνος κ. Μάξιμος, ἀντιφωνήσασαν καταλλήλως, τὰ σέβη δὲ τῶν κληρικῶν καὶ λαϊκῶν ὑπαλλήλων τῆς Πατριαρχικῆς Αὐλῆς ὑπέβαλε δι' ἐπὶ τούτῳ προσφωνήσεως ὁ πανοσιολογ. Μ. Πρωτοσύγκελλος, περιστοιχούμενος ὑπ' αὐτῶν. Ἀκολούθως προσῆλθεν ἐν σώματι ὁ ἱερὸς κλῆρος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἀπὸ μέρους τοῦ ὁποίου προσεφώνησε τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ὁ θεοφ. Ἐπίσκοπος Λεύκης κ. Παγκράτιος. Ἡ προσφω-

νησις τοῦ σεβ. Μητροπολίτου Χαλκηδόνος καὶ ἡ εἰς ταύτην ἀντιφώνησις τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, ὡς καὶ ἡ προσφώνησις τοῦ πανοσιολογ. Μ. Πρωτοσυγκέλλου μετὰ τῆς εἰς ταύτην Πατριαρχικῆς ἀπαντήσεως, καταχωρίζονται κατωτέρω.

Τὴν μεσημβρίαν παρετέθη Τράπεζα, εἰς ἣν παρεκάθησαν οἱ σεβ. Μητροπολῖται, οἱ ὀφφικιάλοι, τὰ μέλη τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου, ὁ Πρόεδρος τῆς Κεντρικῆς Ἐφορίας Σταυροδρομίου κ. Ν. Σγουρίδης, ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος, ὁ Ἀρχιγραμματεύς, ὁ καθηγητὴς ἀρχιμ. κ. Χρυσόστομος Κορωναῖος καὶ ὁ ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πεντέλης.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ ὀνόματος Αὐτῆς ἐδέχθη συγχαρητήρια τηλεγραφήματα τῶν Προκαθημένων τῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν — καὶ ταῦτα καταχωρίζονται κατωτέρω—, τῆς Ἱεραρχίας τοῦ Θρόνου, Ἱεραρχῶν ἐκ τῶν Ὀρθοδόξων καὶ τῶν Φίλων Ἐκκλησιῶν, Κοινοτήτων καὶ ἐγκρίτων ὁμογενῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ὡσαύτως συνεχάρησαν Αὐτῇ εἴτε αὐτοπροσώπως ἐπισκεφθέντες εἴτε διὰ τηλεγραφημάτων ἢ γραμμάτων, ἐκτὸς τῶν κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν παραστάντων, καὶ ὁ ἐξοχώτατος Πρεσβευτὴς τῆς Ρουμανίας ἐν Ἀγκύρᾳ κ. Ἀλέξ. Τελεμάκ, ὁ Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ρουμανίας ἐντιμότατος κ. Ν. Λουκασίεβιτς, ἀπουσιάζων, διὰ τοῦ Διευθύνοντος τὸ Γ. Προξενεῖον κ. Β. Μπιμπέσκο, οἱ Ὑποπρόξενοι τῆς Ἑλλάδος κ. κ. Γ. Χριστοδούλου καὶ Θ. Γρίβας, ὁ Διευθύνων τὸ Γενικὸν Προξενεῖον τῆς Ἀλβανίας κ. Σακὶρ Χαϊρουλλάχ, ὁ Νομικὸς Σύμβουλος τοῦ ἐνταῦθα Γενικοῦ Προξενείου τῆς Πολωνίας κ. Θ. Παπαζιὰν ἀπὸ μέρους τοῦ Γενικοῦ Προξενείου, καὶ ὁ Ὑποπρόξενος τῆς Βραζιλίας κ. Κ. Γαζιάδης.

Ἡ ***Ὀρθοδοξία*** εὐλαβῶς ὑποβάλλει τῇ Α. Θ. Παναγιότητι ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ σεπτοῦ ὀνόματος Αὐτῆς τὰ ἑαυτῆς συγχαρητήρια καὶ εὔχεται ὅπως ὁ καιροὺς καὶ χρόνους ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ θέμενος Κύριος χαρίζηται Αὐτῇ ἔτη ὡς πλεῖστα καὶ ὑγιηρὰ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας.

***

Ἡ προσφώνησις τοῦ σεβ. Μητροπολίτου Χαλκηδόνος.

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Ἐν ὅλως ἰδιαζούσῃ χαρᾷ καὶ πάσῃ εὐλαβείᾳ καὶ τιμῇ παρίσταται ἐνώπιόν Σου ἥ τε Ἱεραρχία καὶ ἡ ὁμογένεια, συνεορτάζουσα καὶ συνευχομένη Σοι ἐπὶ τοῖς ἀγομένοις σήμερον ἱεροῖς ὀνοματηρίοις Σου. Καὶ λογιζόμεθα τοῦτο ὑποχρέωσιν ἐκ τῶν τὰ μάλιστα ἐπιβαλλομένων ἡμῖν, ἵνα πρεπόντως καὶ ἀξίως τιμήσωμεν τὴν ἐπέτειον ἑορτὴν Ἐκείνου, Ὃν ὕψωσεν ἡ δεξιὰ τοῦ Ὑψίστου ἐπὶ τῆς Οἰκουμενικῆς ταύτης Πατριαρχικῆς Καθέδρας, τῆς ἀντλούσης κῦρος καὶ κλέος ἄφθιτον ἀπὸ δεδοξασμένης ἱστορίας αἰώνων καὶ δεσποζούσης ἐπὶ τῆς πλήρους αἰσθημάτων ἀφοσιώσεως καὶ σεβασμοῦ συνειδήσεως μυριάδων Ὀρθοδόξων Χριστιανικῶν ψυχῶν.

Ναί, Παναγιώτατε Δέσποτα! Τοιαύτη ἐστὶν ἡ πραγματικὴ σημασία καὶ θέσις τοῦ Πανεντίμου τούτου Πατριαρχικοῦ Θρόνου, ἐφ' οὗ, θεόθεν κληθείς, ἵστασαι, ἀγωνιζόμενος τὸν καλὸν τῆς πίστεως ἀγῶνα καὶ ὀρθοτομῶν τὸν λόγον τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀληθείας. Καὶ ἀπὸ τῶν ἀνεκτιμήτων τούτων κεφαλαίων, τῶν ἀποτεθησαυρισμένων ἐν τῇ Πανσέπτῳ ταύτῃ Κιβωτῷ, ἀρυόμενος ἀνακούφισιν καὶ δύναμιν ἐν πᾶσι τοῖς ἐμπίπτουσιν ἀντιξόοις κατὰ τοὺς δυσχειμέρους τούτους καιρούς, ἐπιτέλεσον τὰ ἔργα τῆς ὑψηλῆς Πατριαρχικῆς διακονίας ἐν πίστει καὶ συνέσει καὶ αὐταπαρνήσει, στοιχῶν τοῖς ἁγίοις παραδείγμασι τῶν μακαριστῶν προκατόχων Σου. Ἕξεις ἐπὶ τῆς ἱερᾶς ταύτης γραμμῆς ὁλόθυμον καὶ ἀμέριστον τὴν συνεργασίαν καὶ συμβολὴν τῆς συμπαρέδρου Ἱεραρχίας, περιβαλλούσης Σε διὰ σεβασμοῦ βαθυτάτου καὶ ἀγάπης καὶ ἀπὸ βάθους ψυχῆς εὐχομένης νῦν ἑορτίως μετὰ τοῦ εὐαγοῦς Κλήρου καὶ τοῦ εὐσεβοῦς πληρώματος πάμπολλα καὶ τρισόλβια ἐν Πατριαρχείᾳ μακρᾷ καὶ τετιμημένῃ τὰ ἔτη Σου. Ἀμήν.

Ἡ ἀντιφώνησις τῆς Α. Θ. Παναγιότητος.

Σεβασμιώτατοι ἐν Χριστῷ ἀδελφοὶ καὶ πάντες οἱ παριστάμενοι τέκνα ἡμῶν ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Δόξαν ἀναπέμπομεν καὶ αἶνον εὐχαριστίας προσάγομεν τῷ πρυτάνει τοῦ κόσμου καὶ προμηθεῖ τοῦ παντὸς ἀγαθοδότῃ Θεῷ, ὅτι κατηξίωσεν ἡμᾶς ἵνα ἑορτάσωμεν ἐν ὑγείᾳ καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο τὴν ἐπέτειον ἑορτὴν τοῦ ὀνόματος ἡμῶν, ἀξιούμενοι ἐν ταὐτῷ τῆς εὐλαβοῦς καὶ φιλόφρονος ὑμετέρας τιμῆς.

Ἐν μέσῳ τοῦ σταδίου τῆς συναδελφικῆς συνεργασίας ἱστάμενοι ψυχικῶς ἀγαλλόμεθα εὐαρέστως ἀκούοντες τοὺς ὡραίους λόγους, οὓς ἡ ὑμετέρα ἀγαπητὴ ἐν Χριστῷ Σεβασμιότης, ἐκπροσωποῦσα τὴν Ἁγίαν καὶ Ἱερὰν περὶ ἡμᾶς Σύνοδον, ὡς καὶ τὴν ἄλλην Ἱεραρχίαν μετὰ παντὸς τοῦ χριστεπωνύμου πληρώματος, εὐγενῶς εὐηρεστήθη πρὸς ἡμᾶς νὰ ἀπευθύνῃ ἐν λόγῳ ἀληθείας καὶ ἐν ἀδελφικῇ ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ.

Τοὺς λόγους τούτους τῆς εὐφημίας μετ' ἄκρας συγκινήσεως ἀποδεχόμεθα εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας, πλὴν ἡ γλῶσσα ἡμῶν δέδεται ὥστε νὰ μὴ δυνάμεθα νὰ ἀπαντήσωμεν ἐπαξίως καὶ ἐκφράσωμεν τὴν βαθεῖαν εὐχαριστίαν ἡμῶν εἰς τὴν ἐκδήλωσιν καὶ ἔκχυσιν τῶν εὐγενῶν καὶ τιμίων ἀδελφικῶν αἰσθημάτων πίστεως, εὐλαβείας καὶ ἀφοσιώσεως πρὸς τὸ πρόσωπον ἡμῶν.

Συναισθανόμεθα ὅτι ταῦτά εἰσιν ὄντως ἀπόρροια εἰλικρινοῦς ἀδελφικῆς ἀγάπης ἀποδίδοντα τόνωσιν εἰς ὃ ἐκλήθημεν ἐν δυνάμει Θεοῦ ἔργον. Λογιζόμεθα ἐν παντὶ τὴν χαλεπότητα τῶν καιρῶν, ἀλλ' ἡμεῖς εὐθαρσῶς δηλοῦμεν ὅτι οἱ πάντες ἐργαζόμεθα καὶ κοπιῶμεν διὰ τὴν Ἐκκλησίαν κατὸ τὸ πνεῦμα τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς μετροῦντες καὶ εἰς ἑαυτοὺς ἑαυτοὺς συγκρίνοντες, συνόντες ἀλλήλοις ὡς ἀδελφοὶ φίλοι, σύνισμεν τὴν ἀνάγκην τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἡ Ἐκκλησία διαπορεύεται τὴν ζωήν. Ἓν πνέοντες, πρὸς ἓν ἀποβλέποντες οἱ πάντες ὁμοῦ, τὸ καλὸν τῆς καθόλου συνεργασίας, εἰς τοῦτο καυχόμεθα ὅτι ἐφικνούμεθα κατὰ τὸ ἐνὸν πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς Ἐκκλησίας καὶ οὐχ ὑπηρετοῦμεν ἑαυτούς. Αὕτη ἡμῶν ἡ πεποίθησις καὶ ἡ γλῶσσα εἰς σημεῖόν ἐστιν ὅτι τῇ Ἐκκλησίᾳ οἱ πάντες ἀφωσιώμεθα,

ἀποσκοποῦντες τέλος χρηστὸν τῆς συνεργασίας, ἐν τῇ ἀγάπῃ καὶ ὁμονοίᾳ ἐρριζωμένοι καὶ τοῖς νόμοις τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς πολιτείας τεθεμελιωμένοι. Ἂς εὐχηθῶμεν ἐν μιᾷ ψυχῇ καὶ καρδίᾳ νὰ ἐξισχύσωμεν εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀληθῶν συμφερόντων τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ Θεμελιωτοῦ αὐτῆς, τοῦ κεκρυμμένως καὶ σοφῶς οἰκονομοῦντος τὰ πάντα εἰς ἀγαθὰ καὶ σωτηρίαν.

*
* *

Ἡ προσφώνησις τοῦ πανοσιολογ. Μ. Πρωτοσυγκέλλου.

Παναγιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα,

Ἐν χαρᾷ ἀνυποκρίτῳ προσέρχεται ἐνώπιον τοῦ Ἱεροῦ Θρόνου τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης καὶ Σοφωτάτης Κορυφῆς κατὰ τὴν εὔσημον ταύτην ἡμέραν τῶν σεπτῶν Ὀνομαστηρίων Αὐτῆς τὸ σῶμα τῶν ἐν τῷ σεβασμίῳ τούτῳ Κέντρῳ ὑπὸ τὴν πατρικὴν χειραγωγίαν τῆς θεοτιμήτου Ἁγιωσύνης Αὐτῆς διακονούντων Κληρικῶν καὶ Λαϊκῶν καὶ διὰ τοῦ ταπεινοῦ Αὐτῆς θεράποντος ὑποβάλλει τὰ υἱικὰ αὐτοῦ σεβάσματα.

Ἡ ἱερὰ προσωπικότης τῆς σεπτῆς Αὐτῆς Κορυφῆς, ἡ τὴν Ἁγίαν Μητέρα Ἐκκλησίαν κοσμοῦσα διὰ τῶν μεγάλων καὶ ὄντως Πατριαρχικῶν Αὐτῆς ἀρετῶν, καὶ τοῦ εὐσεβοῦς δὲ λαοῦ ἀποτελοῦσα τὸ πρότυπον τοῦ εὐαγγελικοῦ Ποιμένος, ἀλλὰ καὶ τὸ ἴνδαλμα τῆς βαθείας ἐκείνου εὐλαβείας καὶ ἀγάπης, δι' ἡμᾶς τοὺς τῆς Αὐλῆς ταπεινοὺς Αὐτῆς θεράποντας εἶνε πηγὴ ἀκένωτος οὐ μόνον στοργῆς πατρικωτάτης, ἐφ' ὅσον ἡ ἀγαθὴ Αὐτῆς καρδία ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ περισσεύματος αὐτῆς διαχέει καθ' ἑκάστην τὴν εὐεργετικότητα αὐτῆς ἐπὶ πάντας ἡμᾶς καὶ ὡς σύνολον καὶ ὡς ἄτομα ἐπὶ μέρους, ἀλλὰ καὶ πολυτίμων διδαγμάτων καὶ κατευθύνσεων ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῆς ἱερᾶς ἡμῶν διακονίας, ἐφ' ὅσον ὁ ὅλος Αὐτῆς πατριαρχικὸς βίος οὐδὲν ἄλλο εἶνε εἰμὴ ὑποτύπωσις ἡμῖν εὐλαβοῦς ἀφοσιώσεως πρὸς τὴν Ἁγίαν Ἐκκλησίαν καὶ τὰ ἱερὰ αὐτῆς συμφέροντα, ἀρετῆς ἐν χριστιανικῇ αὐταπαρνήσει καὶ πίστεως φωτεινῆς, ἀπαρασαλεύτου τηρήσεως τῶν ἁγίων τοῦ Ἱεροῦ Κέντρου παραδόσεων καὶ ἐπὶ πᾶσιν εὐσυνειδήτου καὶ ζηλωτῆ ἐκτελέσεως τοῦ καθήκοντος εἰς ὃ ἕκαστος ἡμῶν κέκληται.

Ὅθεν οὐχὶ κατὰ ξηρὰν ἐθιμοτυπίαν, ἀλλ' ὡδηγημένοι ἐκ τῶν πρὸς τὸ ἱερὸν Αὐτῆς Πρόσωπον αἰσθημάτων τῆς υἱικῆς ἡμῶν ἀφοσιώσεως καὶ εὐγνωμοσύνης, προσερχόμεθα εὐλαβεῖς προσκυνηταὶ τοῦ Πανσέπτου Θρόνου Αὐτῆς καὶ ὑποβάλλοντες ἐπὶ τῇ εὐσήμῳ ἑορτῇ ταπεινὰ ἡμῶν συγχαρητήρια, ὑψοῦμεν χεῖρας ἱκέτιδας πρὸς τὸν Οὐράνιον τῆς Ἐκκλησίας Δομήτορα, ἱκετεύοντες ὅπως ἡ πανσθενουργὸς Αὐτοῦ χάρις φρουρῇ τὴν θεοδόξαστον Αὐτῆς Κορυφὴν καὶ μακροημερεύῃ Αὐτὴν ἐν ὑγείᾳ καὶ χαρᾷ, καταξιῶν Αὐτήν τε καὶ τοὺς ταπεινοὺς θεράποντας Αὐτῆς σὺν παντὶ ἅμα τῷ περιουσίῳ λαῷ, ἵνα ἐπὶ μήκιστα ἔτη πανηγυρίζωμεν τὴν ἁγίαν ταύτην ἡμέραν πρὸς τὸ συμφέρον τῆς Ἁγιωτάτης ἡμῶν Μητρὸς Ἐκκλησίας, ἥτις ἐν τῷ σεπτῷ Αὐτῆς προσώπῳ ἔχει τὸν τετιμημένον Πατριάρχην καὶ Καθηγεμόνα αὐτῆς.

Εἰς πολλὰ ἔτη πανσέβαστε καὶ Ἁγιώτατε Πάτερ ἡμῶν καὶ Δέσποτα!

Ἡ ἀπάντησις τῆς Α. Θ. Παναγιότητος,

Ὁσιολογιώτατε ἡμέτερε Πρωτοσύγκελλε,

Μετὰ συγκινήσεως ἠκούσαμεν ὅσα ἐπὶ τῇ ἑορτῇ ἡμῶν ἡ ἡμετέρα ὁσιολογιότης, αὐτή τε καὶ ἀπὸ μέρους πάντων τῶν ὑπαλλήλων τῆς Πατριαρχικῆς Αὐλῆς κληρικῶν τε καὶ λαϊκῶν, προσεφώνησεν ἡμῖν, ἐκφράζουσα τὰ διακατέχοντα τὴν καρδίαν ὑμῶν τίμια αἰσθήματα τῆς υἱικῆς ἀγάπης καὶ εὐλαβείας, ἅμα δὲ ὑποβάλλουσα τὰ σέβη καὶ τὴν ἀφοσίωσιν καὶ τὴν πίστιν ὑμῶν.

Ἀνταποκρινόμενοι εἰς ταῦτα ἀνθομολογοῦμεν καὶ ἡμεῖς τὴν ἡμετέραν πατρικὴν στοργὴν καὶ ἀγάπην πρὸς τὰ πρόσωπα ὑμῶν, ἐκφράζοντες πλήρη τὴν εὐαρέσκειαν ἡμῶν διὰ τὴν πιστὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων ὑμῶν καὶ εὐχαριστοῦντες ὑμᾶς.

Ἡ πιστή, ἡ πρόθυμος, ἡ ἄοκνος καὶ τακτικὴ ὑμῶν ὑπηρεσία εὐαρέστως διατίθησι πάντοτε ἡμᾶς καὶ ἐστὲ βέβαιοι ὅτι τὸ πατρικὸν ἡμῶν ἐνδιαφέρον ὑπάρχει ἀμείωτον καὶ οὐδέποτε θὰ ἐκπέσῃ ἀφ' ὑμῶν. Τηρεῖτε τὰς παραδόσεις ἵνα ἐν τῷ θεσμῷ τοῦ Πατριαρχείου βασιλεύῃ διαρκῶς ζηλωτὴ τάξις, ἅμα δὲ σεβασμὸς πρὸς ἀλλήλους καὶ πειθαρχία.

Ἐπευχόμεθα τοῖς πᾶσιν ἀγαθὰ καὶ αἴσια.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Βενιαμίν,

Φανάριον—Σταμπούλ.

Ἀλεξάνδρεια, 13/10/1938.

Ἐπὶ ἐπετείῳ σεπτοῦ ὀνόματος Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Κορυφῆς εὐχόμεθα ἔτη πολλὰ ἐν ὑγείᾳ καὶ καρποφορίᾳ δαψιλεῖ.

Πατριάρχης ***Νικόλαος.***

Πατριάρχην Βενιαμίν,

Φανάριον—Σταμπούλ.

Βηρυττός, 26/10/1938.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ ὀνομαστηρίων Ὑμετέρας Παναγιότητος ἀσπαζόμεθα Αὐτὴν ἀδελφικῶς, εὐχόμεθα μακρὰν ἔνδοξον ποιμαντορίαν.

Πατριάρχης ***Ἀλέξανδρος.***

Πατριάρχην Βενιαμίν,

Φανάριον—Σταμπούλ.

Ἱερουσαλήμ, 13/10/1938.

Ἐπὶ ὀνομαστηρίοις Ὑμετέρας Παναγιότητος ἄσμενοι διαβιβάζομεν ἐγκαρδίους ἀδελφικὰς συγχαρητηρίους εὐχὰς ὑπὲρ προσωπικῆς κατ' ἄμφω ὑγείας ἐπ' ἀγαθῷ Ἁγίας Ἐκκλησίας.

Πατριάρχης ***Τιμόθεος.***

Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Βενιαμίν,
Φανάριον—Σταμπούλ.

Πάφος, 12/10/1938.

Ἐκκλησία Κύπρου εὔχεται Κυρίῳ στηρίζῃ Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα, Ὀρθόδοξον Οἰκουμενικὸν Θρόνον.

Πάφου ***Λεόντιος,***
Τοποτηρητής.

Παναγιώτατον Πατριάρχην Κύριον Βενιαμίν,
Φανάριον—Σταμπούλ.

Ἀθῆναι, 12/10/2938.

Σὺν ἀσθενοῦντι Μακαριωτάτῳ Προέδρῳ Ἱερὰ Σύνοδος ὑποβάλλει ἐπὶ ὀνομαστηρίοις Ὑμετέρας Παναγιότητος εὐλαβῆ συγχαρητήρια, εὐχὰς μακροημερεύσεως ἐπ' ἀγαθῷ Ἐκκλησίας.

Φθιώτιδος ***Ἀμβρόσιος,***
Προεδρεύων.

Πατριαρχικαὶ χοροστασίαι.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ τῇ Κυριακῇ τῶν Πατέρων τῆς Ζ'. Οἰκουμενικῆς Συνόδου, 16ῃ τοῦ μ., κατὰ τὰς ἄλλας δὲ Κυριακὰς ἐν ἱεροῖς ναοῖς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἤτοι τῇ 2ᾳ τοῦ μ., ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ Παναγίας Νεοχωρίου, τῇ 9ῃ ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Φωκᾶ Μεσαχώρου, τῇ 23ῃ ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων Φερίκιοϊ καὶ τῇ 30ῇ ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου Ξυλοπόρτης, ἐν ἁπάσαις ταῖς ἐνορίαις ταύταις γενομένη δεκτὴ μετ' ἐκδηλώσεων ἰδιαιτέρας εὐλαβείας καὶ βαθείας πρὸς τὸ σεπτὸν Αὐτῆς Πρόσωπον ἀφοσιώσεως τοῦ εὐσεβοῦς πληρώματος.

Ἐν τοῖς ὡς ἄνω ἐνοριακοῖς ναοῖς τὸν θεῖον λόγον ἐν τῇ Πατριαρχικῇ χοροστασίᾳ ἐκήρυξαν κατὰ σειρὰν οἱ πανοσιολογ. Μ. Ἐκκλησιάρχης Ἰσίδωρος, Τριτεύων Μελέτιος, Ὑπογραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Μελίτων καὶ Μ. Ἀρχιμ. Καλλίνικος.

— Ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἐν ταῖς ἐνορίαις Πατριαρχικῶν χοροστασιῶν, ὡς καὶ κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου, 26ῃ τοῦ μ., ἐχοροστάτησε, κατὰ τὴν τάξιν, ὁ πανοσιολογ. Μ. Πρωτοσύγκελλος.

Πατριαρχικαὶ εὐχαί.

Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου, προστάτου Ἁγίου τῆς Πόλεως Ἀθηνῶν, μεταξὺ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος καὶ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν ἀντηλλάγησαν ἰδιαίτερα ἑόρτια τηλεγραφήματα.

Πατριαρχικὰ συλληπητήρια.

Τῇ 22ᾳ τοῦ μ. ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Πρίγκηπος Α. Καραγεώργεβιτς, πατρὸς τῆς Α. Β. Ὑψηλότητος τοῦ Ἀντιβασιλέως τῆς Γιουγοσλαυΐας Πρίγκηπος Παύλου, ἡ Α. Θ. Παναγιότης διεβίβασε τὰ συλληπητήρια Αὐτῆς διὰ τοῦ πανοσιολογ. Μ. Πρωτοσυγκέλλου κ. Ἀδαμαντίου, ἐπὶ τούτῳ μεταβάντος ἐν συνοδείᾳ τοῦ Ἄρχοντος Μ. Διερμηνέως κ. Σπ. Κωνσταντινίδου εἰς τὸ ἐνταῦθα Γενικὸν Προξενεῖον τῆς Γιουγοσλαυΐας.

Ὀνομαστήρια.

— Τῇ 3ῃ τοῦ μ. ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου ἡ Α. Θ. Παναγιότης τηλεγραφικῶς συνεχάρη τῷ ἄγοντι τὴν ὀνοματικὴν Αὐτοῦ ἑορτὴν Μακαριωτάτῳ Μητροπολίτῃ Βαρσοβίας καὶ πάσης Πολωνίας κ. Διονυσίῳ. Ἡ Α. Μακαριότης ἀπήντησε τηλεγραφικῶς εὐχαριστοῦσα. Τὰ ἀνταλλαγέντα τηλεγραφήματα ἔχουσιν ὡς ἑξῆς:

Μακαριώτατον Μητρ. Διονύσιον,

Βαρσοβίαν.

Συγχαίρομεν Ὑμετέρᾳ σεβασμίᾳ Μακαριότητι ἑορτῇ ὀνόματος αὐτῆς. Στηρίζοι ἐνισχύοι Κύριος Αὐτὴν ποιμαντορικῇ διακονίᾳ Αὐτῆς.

3/10/1938.

Πατριάρχης *Βενιαμίν.*

Παναγιώτατον Πατριάρχην Βενιαμίν.

Φανάριον—Σταμπούλ.

Βαρσοβία, 3/10/1938.

Ἐγκαρδίως εὐχαριστοῦμεν Ὑμετέρᾳ Παναγιότητι πατρικοῖς συγχαρητηρίοις.

Μητροπολίτης *Διονύσιος.*

—Τοῖς ὁμοίως ἑορτάσασι τὴν ἑορτὴν αὐτῶν σεβ. Μητροπολίταις Μηθύμνης κ. Διονυσίῳ (3 τοῦ μ.), Γρεβενῶν κ. Γερβασίῳ (14 μ.) καὶ Μυτιλήνης κ. Ἰακώβῳ (23 μ.), ὡς καὶ τῷ ἐν Ἑλλάδι ἐπ' ἀδείᾳ διατρίβοντι σεβ. Μητροπολίτῃ Ἴμβρου καὶ Τενέδου κ. Ἰακώβῳ, ἡ Α.Θ. Παναγιότης συνεχάρη διὰ σεπτῶν Αὐτῆς Γραμμάτων.

Ἐπισκέψεις.

Ἐπεσκέφθησαν τὰ Πατριαρχεῖα καὶ γενόμενοι δεκτοὶ παρὰ τῇ Α. Θ. Παναγιότητι ὑπέβαλον τὰ ἑαυτῶν σέβη:

—Τῇ 10ῃ τοῦ μ. ὁ ἐνταῦθα Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐντιμότατος κ. Λ. Γάφος μετὰ τῆς εὐγενεστάτης κ. Γάφου ἐπὶ τῇ ἐντεῦθεν ἀναχωρήσει αὐτοῦ εἰς Ἀθήνας, ὅπου, προαχθείς, ἀνέλαβεν ὑπηρεσίαν.

— Τῇ 17ῃ ὁ τέως ἐνταῦθα Γενικὸς Πρόξενος τῆς Γιουγοσλαυΐας καὶ εἰς Πρεσβευτὴν αὐτῆς ἐν Καΐρῳ προαχθεὶς ἐντιμότατος κ. Ἰβὰν Βούκοτιτς, ἐπὶ τῇ ἐντεῦθεν ἀναχωρήσει αὐτοῦ.

— Τῇ 27ῃ ὁ ἐνταῦθα Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ρουμανίας ἐντιμότατος κ. Ν. Λουκασίεβιτς μετὰ τῆς εὐγενεστάτης κυρίας Λουκασίεβιτς καὶ τῆς ἐξαδέλφης αὐτῆς κυρίας Α. Vineş ἐπὶ τῇ ἐκ τοῦ τελευταίου ταξιδίου ἐπανόδῳ αὐτοῦ.

Τοὺς ὡς ἄνω ἐπισκεφθέντας τὴν Α. Θ Παναγιότητα, ἀπὸ μέρους Αὐτῆς ἀντεπεσκέφθη καὶ ἀντεχαιρέτισεν ὁ πανοσιολογ. Μ. Πρωτοσύγκελλος κ. Ἀδαμάντιος μετὰ τοῦ Ἄρχοντος Μ. Διερμηνέως κ. Σπ. Κωνσταντινίδου.

Ἀντιπρόσωποι τῆς «Ὀρθοδοξίας» ἐν Ἀμερικῇ.

Ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς Ἁγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς, διωρίσθησαν Ἀντιπρόσωποι τοῦ Περιοδικοῦ ἐν Ἀμερικῇ οἱ ἐκ τῶν ἐκεῖ κληρικῶν πανοσιολογ. ἀρχιμ. κ. Διονύσιος Νεστορίδης καὶ ἱερολογ. διάκονος κ. Κωνσταντῖνος Γλυνός.

Ἐπίσκοπος Γιβραλτάρ.

—Ἐλθὼν εἰς τὴν ἡμετέραν πόλιν ἐπὶ ποιμαντορικῇ ἐπισκέψει τῶν ἐνταῦθα χριστιανῶν αὐτοῦ ὁ σεβ. Ἀγγλικανὸς Ἐπίσκοπος Γιβραλτὰρ κ. Harold, προσῆλθε τῇ 27ῃ τοῦ μ. ἐν συνοδείᾳ τοῦ αἰδεσιμολ. Ἀγγλικανοῦ ἐνταῦθα Πρωθιερέως κ. Α. Ὄκλεϋ εἰς τὰ Πατριαρχεῖα καὶ ἐγένετο δεκτὸς παρὰ τῆς Α.Θ. Παναγιότητι Κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν χρέη διερμηνέως ἐξετέλεσεν ὁ ἀγγλομαθὴς ὁμογενὴς νέος κ. Δ. Κίκης.

Ἡ Α. Σεβασμιότης πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως αὐτῆς κατελθοῦσα προσεκύνησεν ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ.

— Ἀπὸ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τὸν σεβ. Ἐπίσκοπον τῇ 30ῇ τοῦ μ. ἀντεπεσκέφθη ὁ πανοσιολογ. Μ. Πρωτοσύγκελλος κ. Ἀδαμάντιος, ἐν συνοδείᾳ τοῦ κ. Δ. Κίκη, ἐν τῷ Ἀγγλικανικῷ Ναῷ Πέραν, παραστὰς ἅμα καὶ ἐν τῇ αὐθημερὸν τελεσθείσῃ παρὰ τῆς Α. Σεβασμιότητος ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ Παρεκκλησίῳ τοῦ Ναοῦ θείᾳ λειτουργίᾳ.

ΙΕΡΑ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Τὰ ἐναρκτήρια.

Ἐπευλογοῦντος τοῦ σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Ἁγίου Χαλκηδόνος κ. Μαξίμου, Προέδρου τῆς Ἐφορείας, παρισταμένων δὲ τῶν σεβ. Μητροπολιτῶν Πριγκηπονήσων κ. Θωμᾶ, Ἐφοροταμίου, καὶ Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος κ. Ἰακώβου, παρεπιδημοῦντος ἐνταῦθα, καὶ τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς, ἐγένετο τῇ Δευτέρᾳ, 3ῃ λήξαντος μηνός, ἐν τῇ ἐπισήμῳ αἰθούσῃ τῆς Σχολῆς, ἡ ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ νέου σχολικοῦ ἔτους νενομισμένη ἱεροτελεστία. Μετὰ ταύτην ἐπηκολούθησαν, κατὰ τὰ εἰωθότα, προσφώνημα τοῦ Σχολάρχου σεβ. Μητροπολίτου Φιλαδελφείας κ. Αἰμιλιανοῦ, ἀνακοίνωσις τῶν βαθμῶν προόδου τῶν μαθητῶν κατὰ τὸ παρελθὸν σχολικὸν ἔτος καὶ ἐπισφραγιστήριος προσλαλιὰ τοῦ προεξάρχοντος σεβ. Προέδρου.

Τὸ προσφώνημα τοῦ Σχολάρχου.

Μετὰ τρίμηνον ἀπὸ τῆς φιλτάτης Σχολῆς καὶ ἀπ' ἀλλήλων ἐπὶ ἀναπαύσει χωρισμόν, ἰδοὺ ἡμεῖς καὶ πάλιν ἐπισυνηγμένοι ἐπὶ τὸ αὐτὸ πρὸς συνέχισιν τῶν πνευματικῶν ἡμῶν ἀγώνων. Δεδοξασμένον καὶ εὐλογημένον τὸ ὄνομα τοῦ ἐν Τριάδι Θεοῦ, ὅστις ἠξίωσεν ὑμᾶς, ἵνα ἐπανίδωμεν καὶ ἀπολαύσωμεν ἀλλήλους ὑγιαίνοντας, καὶ συνήρμοσε καὶ αὖθις τὰς δυνάμεις ἡμῶν εἰς καλλιέργειαν τῆς εὐκληματούσης ταύτης ἀμπέλου, ἣν φυτεύσασα στοργικῶς περιέπει ἡ Μήτηρ ἡμῶν Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία.

Τῆς μητρικῆς στοργῆς Αὐτῆς ἐκδήλωσις καὶ ἔκφρασις εἶναι ἡ ἐν μέσῳ ἡμῶν ποθεινὴ παρουσία τοῦ τὰ ἐναρκτήρια ἐπευλογοῦντος Προέδρου τῆς σεβαστῆς Ἐφορείας, ἥτις διὰ θυσιῶν βαρυτάτων διεξάγει τὸ ἔργον τῆς καλῆς συντηρήσεως καὶ λειτουργίας τοῦ πνευματικοῦ τούτου φυτωρίου. Ἐφ' ᾧ καὶ μετὰ πολλῆς τῆς τιμῆς καὶ ἀγάπης προσαγορεύων τὴν Α. Σεβασμιότητα, ἐκφράζω τὴν βαθεῖαν ἐπὶ τούτῳ εὐγνωμοσύνην τῆς Σχολῆς.

Τοὺς ἐλλογιμωτάτους κυρίους καθηγητὰς καὶ φιλτάτους μοι συναδέλφους μετὰ χαρᾶς καὶ ἀγάπης ἐπαναβλέπων καὶ προσφωνῶν, καὶ τὴν πρόθυμον αὐτῶν συνεργασίαν ἐπικαλούμενος, εὔχομαι αὐτοῖς τὴν ἄνωθεν συναντίληψιν εἰς συνέχισιν τῆς ἱερᾶς αὐτῶν καὶ πολυπόνου ἀποστολῆς ἐν τῷ πνευματικῷ τούτῳ ἀμπελῶνι τοῦ Κυρίου, εἰς ὃν μετ' ἀφοσιώσεως καὶ ἐπιμελείας ἀπὸ μακροῦ χρόνου παρέδωκαν ἑαυτούς.

Ὑμᾶς δέ, ἀγαπητοὶ μαθηταί, μετ' ἐλπίδων χρηστῶν χαιρετίζων, καλῶ καὶ αὖθις εἰς τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ καθήκοντα καὶ ἀπεκδέχομαι τὴν περὶ ταῦτα προσοχὴν ὑμῶν σύντονον καὶ ἐπηυξημένην, ἀνάλογον πρὸς τὴν προϊοῦσαν

ἡλικίαν καὶ τὴν μόρφωσιν ὑμῶν καὶ σύμμετρον πρὸς τὸ ἰδεῶδες, ὅπερ προϋποτίθησιν ὑπάρχον ἐν ἑνὶ ἑκάστῳ ἡ εἰς τὸ ἱερὸν τοῦτο τῆς Θεολογίας τέμενος ἐκουσία καὶ ἀβίαστος πρόσοδος ὑμῶν.

Ἔχετε πάντοτε κατὰ νοῦν καὶ μηδέποτε λησμονῆτε ὅτι δὲν εἶσθε κοινοὶ μαθηταί, ἀλλ' οἱ εὐέλπιδες τῆς ἀγωνιζομένης Ἐκκλησίας, οἱ δόκιμοι τῆς ἁγιωτέρας ἐν τῷ κόσμῳ διακονίας, ἔχοντες ἠθικὰς ὑποχρεώσεις καὶ ἠθικὰ καθήκοντα οἷα ἡ εὐσέβεια, ἡ πειθαρχία, ἡ ἐπιμέλεια καὶ ἡ ἐν ἀγάπῃ μετ' ἀλλήλων ἀναστροφή. Τούτων ἡ ὑπόμνησις πάντοτε μὲν μάλιστα δὲ νῦν εἶναι εὔκαιρος, ὅτε νέον ἐγκαινίζομεν σχολικὸν ἔτος.

Προέταξα τὴν εὐσέβειαν, διότι ἄνευ ταύτης εἶναι ματαία καὶ ἀνωφελής, ἂν μὴ καὶ ὀλεθρία, πᾶσα σπουδὴ καὶ μάθησις. Ταύτης ἐλλειπούσης, ἐκτρέφονται ἐλευθέρως καὶ πολλάκις ἐπικινδύνως αὐξάνονται τὰ μετὰ τῶν ἀγαθῶν σπερμάτων συνήθως συμφυόμενα ἐν τῇ ψυχῇ ζιζάνια τῶν κακιῶν. Ἐὰν παρὰ πᾶσι τοῖς εὖ φρονοῦσι κρίνεται ἡ εὐσέβεια ὡς ἀπαραίτητος βάσις καὶ συνθήκη πάσης ὑγιοῦς παιδεύσεως, εἶναι οἴκοθεν φανερὰ ἡ ἀξία αὐτῆς διὰ τοὺς τροφίμους τῆς Ἱερᾶς Ἐπιστήμης καὶ μέλλοντας λειτουργοὺς τῆς Ἐκκλησίας. Ἀπὸ ταύτης, ὡς ἀπὸ γῆς ἀγαθῆς καὶ εὐφόρου, βλαστάνουσι καὶ θάλλουσι καρποὶ ἀγλαοί, ἡ ταπεινοφροσύνη, ἡ σεμνότης, ἡ ἱεροπρέπεια, τὰ πρώτιστα καὶ κάλλιστα γνωρίσματα τῆς ἐνταῦθα μαθητείας ὑμῶν. Γυμνάζεσθε λοιπὸν πρὸς εὐσέβειαν, ἥτις «πρὸς πάντα ὠφέλιμός ἐστιν, ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς, τῆς νῦν καὶ τῆς μελλούσης».

Ἐν αὐτῇ καὶ δι' αὐτῆς ζωογονεῖτε καὶ τὴν εὐπείθειαν εἰς τοὺς διέποντας τὴν ἱερὰν ὑμῶν Σχολὴν νόμους. Ὑπ' ὄψει ἔχοντες ὅτι τὰ πάντα ἐνταῦθα κανονίζονται καὶ ῥυθμίζονται πρὸς τὸ συμφέρον ὑμῶν, συμμορφοῦσθε ἀγογγύστως καὶ προθύμως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ. Εἶναι θλιβερὰ ἀνακολουθία δι' ἀνθρώπους σοβαροὺς καὶ ἐν ἐπιγνώσει τῶν σχετικῶν ὑποχρεώσεων προσελθόντας ἐνταῦθα, πᾶσα παρέκκλισις ἀπὸ τῶν διατεταγμένων. Ἐὰν ὑπάρχωσι μεταξὺ ὑμῶν, ὅπερ δὲν πιστεύω, οἱ αἰσθανόμενοι ἑαυτούς νωθροὺς τὴν ψυχὴν καὶ ἀσθενεῖς καὶ ἥκιστα κλητούς εἰς ὃ προορίζονται ἔργον, ὀφείλουσι, τρεπόμενοι εἰς στάδια ἁρμοδιώτερα, νὰ καταλίπωσι τὰς θέσεις εἰς ἄλλους ἱκανωτέρους. Ἀσκεῖτε ἑαυτοὺς εἰς τὴν πειθαρχίαν, γυμνάζετε ἑαυτοὺς εἰς τὸ ἄρχεσθαι καὶ ὑπακούειν διὰ νὰ ἐκμάθητε τὴν τέχνην τοῦ ποιμαίνειν.

Τηρεῖτε εὐλαβῶς πᾶν ὅ,τι ἐπιτάσσεται ὑμῖν ὡς καθῆκον, μὴ περιεργαζόμενοι πράγματα φύσει καὶ θέσει ξένα πρὸς ὑμᾶς, ἀλλ' ἐργαζόμενοι, ὅση ἑκάστῳ δύναμις, εἰς τὰ οἰκεῖα μαθήματα. Διὰ τῆς ἐπιμελείας οἱ μὲν μέτριοι γίνονται εὐφυεῖς, οἱ δὲ εὐφυεῖς ἀνώτεροι ἑαυτῶν. Προσκτᾶσθε διὰ τῆς μελέτης τὰς γνώσεις ἐκείνας ὅσαι κρίνονται ἀπαραίτητοι πρὸς καταρτισμὸν ὑμῶν εἰς ὃ προορίζεσθε ἱερὸν ὑπούργημα.

Καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἀσκεῖτε τὴν ἀγάπην ἐν τῇ μετ' ἀλλήλων ἀναστροφῇ, ὡς τέκνα τῆς αὐτῆς πνευματικῆς τροφοῦ, ὡς ἀδελφοὶ συνιστῶντες μίαν οἰκογένειαν. Ἐν πολιτεύματι κοινοβιακῷ, ὡς τὸ τῆς ἡμετέρας Σχολῆς, ὅπου πολλοὶ συμβιοῦσιν ἐπὶ τὸ αὐτό, διαφέροντες τὸν χαρακτῆρα, τὴν προέλευσιν καὶ τὴν ἀνατροφήν, εἶναι φυσικὸν νὰ ἀναφύωνται διαφοραὶ περὶ τὰς ἀντιλήψεις, χαλαροῦσαι πολλάκις τὸν σύνδεσμον τῆς ἀδελφότητος. Ἀλλὰ βεβαιώθητε ὅτι τὸ ἀσφαλέστερον καὶ δραστικώτερον μέσον διαλύσεως αὐτῶν εἶναι ἡ ἐκ τῆς ἀγάπης ἐμπνεομένη ἀμοιβαία ὑποχώρησις. Θεωρήσατε

τὴν ἐνταῦθα μαθητείαν ὑμῶν καὶ ὡς στάδιον ἐν ᾧ ὀφείλετε νὰ καλλιεργήσητε καὶ νὰ ἀναπτύξητε τὴν ἀγάπην, ἥτις μόνη γνωρίζει νὰ καταρρίπτῃ τὰ χωρίζοντα τοὺς ἀνθρώπους μεσότοιχα τοῦ μίσους.

Ἀγαπητοὶ μαθηταί! Διανύετε τὰ εὐτυχέστερα ἔτη τῆς ζωῆς ὑμῶν. Ὑπὸ τὴν μητρικὴν ταύτην στέγην εὑρίσκετε ἀνέτως καὶ ἀδαπάνως ὅ,τι ἀπαιτεῖται εἰς τὴν κατὰ Θεὸν μόρφωσιν ὑμῶν. Τοῦτο ἂς χρησιμεύσῃ δι' ὑμᾶς ἰσχυρὸν ἐλατήριον καὶ κίνητρον ἐργασίας καὶ φιλοτιμίας. Ὅσοι σκέπτονται ἄλλως, ἢ ἐπιπολαίως ἀντιλαμβάνονται τὸν προορισμὸν αὐτῶν, καὶ ἑαυτοὺς ἀδικοῦσι καὶ ἔνοχοι εἶναι ἀγνωμοσύνης πρὸς τὴν ἐκτρέφουσαν Σχολὴν καὶ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν.

Πόσον ἀξιέπαινοι εἶναι οἱ κατὰ τὸ ἰδεῶδες τοῦ ἀοιδίμου Ἱδρυτοῦ τῆς Ἱερᾶς ταύτης Σχολῆς καὶ τὰς ἐλπίδας τῆς Ἐκκλησίας ἐπιμελεῖς, πειθαρχικοὶ καὶ χρηστοὶ ἐκεῖνοι μαθηταί, οἵτινες καὶ ἑαυτοὺς τηροῦσιν ἀναπηρεάστους ἀπὸ τῶν δελεασμάτων τῆς ὀκνηρίας καὶ τῆς κακίας καὶ τοὺς ἀσθενεστέρους τὸν χαρακτῆρα ἢ καὶ ἀπειροτέρους διά τε τοῦ λόγου καὶ τοῦ ἰδίου παραδείγματος κινοῦσιν εἰς ἀκριβῆ τῶν μαθητικῶν αὐτῶν καθηκόντων ἐπιτέλεσιν! Οἱ τοιοῦτοι προπαρασκευάζουσι καὶ τὴν βιοτικὴν σταδιοδρομίαν αὐτῶν ἐξ ἴσου δόκιμον καὶ ἐπαινετήν. Διότι ὁ ἐν μαθηταῖς δόκιμος προκαταβάλλει τὴν ἀρχὴν εὐδοκίμου καὶ τελεσφόρου κοινωνικῆς σταδιοδρομίας.

Ἐν τῇ χρυσῇ ταύτῃ περὶ ἑνὸς ἑκάστου ὑμῶν ἐλπίδι, εὔχομαι παρὰ Θεοῦ τοῖς τε διδάσκουσι καὶ τοῖς διδασκομένοις τὸν ἀρχόμενον νέον ἐνιαυτὸν τῆς σχολικῆς ἡμῶν σταδιοδρομίας, ὑγιηρόν, ἄνοσον, ἀπρόσκοπτον καὶ μεστὸν καρποφορίας πνευματικῆς.

Ἡ προσλαλιὰ τοῦ τελεταρχοῦντος.

Ἐν εὐχαριστίᾳ πολλῇ πρὸς τὸν ἐν Τριάδι ὑμνούμενον Θεὸν εὐλογεῖ σήμερον ἡ Μήτηρ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία τὸν ἀρχόμενον νέον σχολικὸν ἐνιαυτὸν τῆς Ἱερᾶς Τροφοῦ ἡμῶν Θεολογικῆς Σχολῆς καὶ ἐν ἀγαλλιάσει ψυχῆς προσαγορεύει τοὺς ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ φυτωρίῳ φιλοτίμως καὶ εὐόρκως ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος Αὐτῆς ἐργαζομένους καὶ πονοῦντας, ὡς καὶ τοὺς ἐν βαθείᾳ συναισθήσει τῆς ἁγίας καὶ ὑψηλῆς αὐτῶν ἀποστολῆς τρέχοντας τὸν καλὸν τῆς μαθητείας δρόμον ἱεροσπουδαστάς.

Στρέφουσα δὲ ἡ Ἐκκλησία κατὰ τὴν ἱερὰν ταύτην στιγμὴν ἰδιαιτέρως τὴν προσοχὴν Αὐτῆς πρὸς ὑμᾶς, ἀγαπητοὶ μαθηταί, ἐφ' ὧν στηρίζει τὰς χρηστοτέρας τῶν ἐλπίδων Αὐτῆς, ἀπευθύνει θερμὴν πρὸς πάντας προτροπήν, ὅπως μετὰ φόβου Θεοῦ καὶ πάσης προσοχῆς ἀποδυθῆτε εἰς τοὺς πνευματικοὺς ὑμῶν ἀγῶνας.

Θέσατε ἐνώπιον ὑμῶν καθαρὸν τὸν σκοπόν, τὸν ὁποῖον ἐπιδιώκει ἡ Σχολή, ὅς ἐστιν ὁ καταρτισμὸς ἐμπνευσμένων καὶ ζηλωτῶν λειτουργῶν καὶ ἀποστόλων τῆς χάριτος, καὶ ἀποφασίσατε ἵνα δι' ἰδιαιτέρας ἀγρύπνου προσπαθείας προσαρμόσητε πρὸς τὸν ἅγιον τοῦτον σκοπὸν τὰς ἱκανότητας, τὰς ἐπιδιώξεις, τὰς μελέτας, τὰς καθ' ἡμέραν ποικίλας ἐνασχολήσεις ὑμῶν.

Διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἱεροῦ τούτου σκοποῦ, ὃν προτίθεται ἡ Τροφὸς Σχολή, ἀπαιτοῦνται δύο κατηγοριῶν ὅροι, ἀντικειμενικοὶ καὶ ὑποκειμενικοί. Τοὺς ἀντικειμενικοὺς ὅρους παρέχει διὰ πολλῶν θυσιῶν δαψιλῶς ἡ Ἐκκλησία. Σᾶς παρέχε μίαν διαμονὴν ἐν μέσῳ ἑνὸς ἁγνοῦ καὶ ὡραίου φυσικοῦ περιβάλλοντος, τὸ ὁποῖον. ἐξυψώνει τὴν ψυχὴν καὶ ἐξαγνίζει τὴν διάνοιαν. Σᾶς παρέχει ἄφθονα τὰ μέσα μιᾶς ἀμερίμνου καὶ ἀπερισπάστου ζωῆς. Σᾶς παρέχει τὰ πολύτιμα φῶτα πεπνυμένου

Σχολάρχου καὶ δοκίμων καθηγητῶν, ἐν ἑνὶ λόγῳ παρέχει ὅλους τοὺς ἀντικειμενικοὺς ὅρους τῆς ἐπιτυχίας τοῦ σκοποῦ τῆς γεραρᾶς Σχολῆς.

Εἰς ὑμᾶς ἀπόκειται τὸ λοιπόν, ἀγαπητοὶ μαθηταί, ἵνα πληρώσητε τοὺς ὑποκειμενικοὺς ὅρους, ἤτοι νὰ ἐπιδείξητε ἐπιμέλειαν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν μαθητικῶν σας καθηκόντων, σεβασμὸν καὶ πειθαρχίαν εἰς τοὺς νόμους τῆς Σχολῆς, τοὺς γραπτοὺς καὶ τοὺς ἀγράφους, ὑπακοὴν ἀπόλυτον εἰς τὰς συστάσεις καὶ ἐντολὰς τοῦ πνευματικοῦ ὑμῶν πατρός, τοῦ Ἁγίου Σχολάρχου, πνεῦμα ταπεινοφροσύνης, ἀνοχὴν πρὸς ἀλλήλους, προσπάθειαν πρὸς αὐτοδιάπλασιν.

Ἐὰν δὲν κατορθώσητε κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐνταῦθα μαθητείας σας νὰ προσφέρητε τοὺς ὅρους τούτους, σᾶς ἀνεμένει ἡ ἀποτυχία. Τὰ ἔτη τῆς ἐν τῇ Σχολῇ φοιτήσεώς σας εἶναι τὰ πολυτιμότερα ἔτη τῆς ζωῆς σας. Αὐτὰ θὰ ἀποταμιεύσωσιν ἐν ὑμῖν τὰ κεφάλαια ἐκεῖνα, ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ στηρίξητε τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῇ κοινωνίᾳ σταδιοδρομίας σας, καὶ ἄνευ τῶν ὁποίων οὐδὲν μέγα καὶ ἄξιον θὰ δυνηθῆτε νὰ ἐπιτελέσητε ἐν τῇ ζωῇ.

Ἐδῶ θὰ ἀγαπήσητε τὸ βιβλίον διὰ τῆς συνεχοῦς μελέτης, θὰ γίνητε οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς ἀδιαλείπτου προσευχῆς, θὰ μάθητε νὰ ἀγαπᾶτε τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ἐξασκοῦντες τὴν πρὸς ἀλλήλους ἀγάπην, θὰ γίνητε εὐπειθεῖς διάκονοι τῆς Ἐκκλησίας ἐξασκούμενοι εἰς τὴν πειθαρχίαν. Ἐδῶ θὰ σχηματίσητε πεποιθήσεις, θὰ χαλυβδώσητε τὸν χαρακτῆρά σας, θὰ μορφώσητε ἐκκλησιαστικὴν συνείδησιν, στοιχεῖα πάντα ἀπαραίτητα διὰ τὴν ὑψηλὴν καὶ ἁγίαν κλῆσίν σας.

Ἡ Ἐκκλησία διὰ τῆς Ἐφορείας θὰ παρακολουθήσῃ ἀγρύπνως καὶ συντόνως τὴν ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν ἐπίδοσιν ἑνὸς ἑκάστου ἐξ ὑμῶν. Εὔχομαι καὶ ἐλπίζω ὅτι θὰ φιλοτιμηθῆτε ὅλοι ἀνεξαιρέτως νὰ παράσχητε τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀφορμὰς χαρᾶς καὶ ἐπαίνων διὰ τῆς ἀμέμπτου διαγωγῆς σας καὶ τῆς ἐπιμελείας ἐν τοῖς μαθήμασιν. Οἱ οὕτως ὅμως ἢ ἄλλως ἐπιλανθανόμενοι τυχὸν τῶν ὑποχρεώσεών των καὶ προσκόπτοντες καὶ χωροῦντες, ὡς μὴ ὤφειλε, μέχρι καὶ δυσφημίσεως ἐνίοτε τῆς κοινῆς πάντων ἡμῶν εὐεργέτιδος καὶ μητρὸς Σχολῆς, ἂς γινώσκουν καλῶς ἀπὸ τοῦδε ὅτι θὰ ἔχουν νὰ ἀντιμετωπίσουν κατὰ τὸ παρὸν ἔτος καὶ ἐφεξῆς τὰς αὐστηροτέρας τῶν ἀποφάσεων, ὅπερ ὁλοψύχως ἀπεύχομαι.

Ταῦτα ἐν εἰλικρινεῖ διαθέσει καὶ ἀγάπῃ καὶ ἐνδιαφέροντι πρὸς πάντας. Κατακλείων δὲ τὴν ἱερὰν ταύτην τελετὴν ἐκφράζω ἀπὸ μέρους τῆς Ἐφορείας τὴν βαθυτάτην αὐτῆς καὶ τῆς Σχολῆς εὐγνωμοσύνην τῇ Α. Θ. Παναγιότητι τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ κ. Βενιαμὶν καὶ τῇ Ἁγίᾳ καὶ Ἱερᾷ Συνόδῳ διὰ τὰ ἀγαθὰ αὐτῶν ὑπὲρ τῆς Σχολῆς βουλεύματα καὶ διερμηνεύω τὴν εὐαρέσκειαν τῆς Ἐκκλησίας τῷ ἀγαπητῷ ἐν Χριστῷ ἀδελφῷ Ἁγίῳ Σχολάρχῃ καὶ τοῖς ἐλλογίμοις κ. κ. Καθηγηταῖς διὰ τοὺς τιμίους ἐν τῇ Σχολῇ πόνους αὐτῶν, ἐπικαλούμενος δὲ ἐπὶ πάντας τούς τε διδάσκοντας καὶ διδασκομένους τὴν ἄνωθεν ἐνίσχυσιν καὶ τὴν εὐλογίαν τοῦ Κυρίου, εὔχομαι τὸν νέον σχολικὸν ἐνιαυτὸν ὑγιεινόν, ἄλυπον καὶ πλούσιον εἰς πνευματικὸν ἀμητόν. Ἀμήν.

Τὸ κήρυγμα τοῦ θείου λόγου.

Τῇ 16ῃ λήξαντος μηνός, Κυριακῇ τῶν Ἁγίων Πατέρων, κατὰ τὰ εἰθισμένα ἐν τῇ Σχολῇ, ὁ Σχολάρχης ηὐλόγησεν ἐν τῷ ἱ. ναῷ τὴν ἀνακήρυξιν τῶν τελειοδιδάκτων εἰς κήρυκας τοῦ θείου λόγου, προσκληρώσας ἑνὶ ἑκάστῳ θέμα κηρυγματικὸν διὰ τὰς παρεμπιπτούσας ἐν τῇ Νηστείᾳ τῶν Χριστουγέννων Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς καὶ προσφωνήσας αὐτοῖς τὰ ἀκόλουθα:

Κατ' ἔθος παλαιὸν καὶ σεβάσμιον, ἡ Ἱερὰ Θεολογικὴ Σχολὴ ἐπευλογεῖ σήμερον τὴν εἰς τὸ δημόσιον κήρυγμα ἔξοδον τῶν τελειοδιδάκτων.

Εὐλόγως δὲ συνέδεσε τὴν πρᾶξιν αὐτῆς ταύτην πρὸς τὴν σήμερον Κυριακὴν τῶν Ἁγίων Πατέρων, ἀποσκοποῦσα τοῦτο μὲν ὅπως θέσῃ τὴν περὶ τὸ κήρυγμα ἐργασίαν τῶν τροφίμων αὐτῆς ὑπὸ τὴν εὐλογίαν τῶν σοφωτάτων ἐν διδαχαῖς Διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας, τοῦτο δὲ ἵνα προβάλῃ καὶ ἐν τούτῳ εἰς μίμησιν αὐτῶν τὸ ὑπέροχον παράδειγμα ἐκείνων.

Ὑπὸ τοιαύτας ἁγίας προϋποθέσεις καὶ μετ' ἐλπίδων χρηστῶν, προσάγουσα σήμερον καὶ ὑμᾶς, φίλοι ὁμιληταί, ἡ πνευματικὴ ὑμῶν μήτηρ καὶ τροφός, ἡ Ἱερὰ Θεολογικὴ Σχολή, εἰς τὸ ἀπ' ἄμβωνος διδακτικὸν ἔργον, τὸ ἱερώτατον τοῦτο καθῆκον ὑμῶν ὡς λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας, ἐπιθυμεῖ ἵνα ἀπευθύνῃ πρὸς ὑμᾶς ὅσα κρίνει ἐπίκαιρα καὶ ἁρμόδια τῇ περιστάσει.

Ὃν τρόπον πᾶσα καθόλου διδασκαλία, ἀξία τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτῆς, προαπαιτεῖ γνῶσιν ἀπηκριβωμένην τοῦ ἰδίου θέματος καὶ κατάλληλον ἐν γένει προπαρασκευήν, οὕτω, καὶ δὴ ἐν μείζονι μέτρῳ, καὶ τὸ ἔργον ὑμῶν, ὡς κηρύκων τοῦ θείου λόγου, ἀπαιτεῖ προεργασίαν καὶ καταρτισμὸν ἀνάλογον πρὸς τὴν σπουδαιότητα καὶ τὴν ἱερότητα τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ. Κρίνω τὴν τοιαύτην προεργασίαν ἰδιαζόντως ἀναγκαίαν, ἐπειδὴ ἰδιάζων εἶναι καὶ ὁ χαρακτὴρ καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ ἔργου. Δὲν πρόκειται περὶ κοινῆς διδασκαλίας, περὶ μεταδόσεως ὠφελίμων τινῶν διὰ τὸν βίον γνώσεων. Ἀλλὰ περὶ καλλιεργείας καὶ ἠθικῆς διαπλάσεως τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς κατὰ τὰς σωτηριώδεις ἀρχὰς τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἀπὸ τῆς οἰκειώσεως καὶ ἐφαρμογῆς τῶν ὁποίων ἐξαρτᾶται ἡ παροῦσα καὶ ἡ μέλλουσα εὐδαιμονία τῶν ἀνθρώπων. Διότι παρὰ τὴν ἑκάστοτε ποικιλίαν τῶν θεμάτων, ἀφετηρία καὶ κέντρον καὶ τέρμα τοῦ ὑμετέρου κηρύγματος, κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Παύλου τεθεῖσαν ἀρχήν, ἔσται ὁ Ἐσταυρωμένος Χριστὸς καὶ ἡ λυτρωτικὴ αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον ἐπίδρασις.

Καταρτίζεσθε λοιπὸν εἰς τὸ μέγα καὶ ὑψηλὸν τοῦτο κήρυγμα, ἐν βαθείᾳ ἐπιγνώσει τοῦ ἀναλαμβανομένου ἔργου. Πᾶσα ἐπιπολαία ἀντίληψις τοῦ πράγματος, πᾶσα προχειρολογία, ὀφειλομένη εἴτε εἰς ἀδικαιολόγητον ὑπερτίμησιν τῶν ὑμετέρων δυνάμεων, εἴτε εἰς ὑποτίμησιν τοῦ περιβάλλοντος, θὰ ὑπεβίβαζεν ὑμᾶς ἐν τῇ συνειδήσει τῶν ἀκροατῶν καὶ θὰ παρεσκεύαζε τὴν ἀποτυχίαν τοῦ ἔργου.

Ἡ καθ' ἡμέραν παρατήρησις καὶ ἡ πεῖρα τῆς πνευματικῆς καταστάσεως καὶ τῶν ἠθικῶν ἀναγκῶν τοῦ ἀκροατηρίου, θὰ κατευθύνῃ ὑμᾶς εἰς τὸν κύκλον τῶν μελετῶν ἐν τῷ ὁποίῳ ὀφείλετε νὰ κινῆσθε ἑκάστοτε καὶ εἰς τὴν ἁρμόζουσαν τεχνικὴν τοῦ λόγου παράστασιν. Ἀλλ' οἱαιδήποτε κἂν ὦσιν αἱ κατευθύνσεις ὑμῶν, ἐν πάσῃ περιπτώσει μὴ ἀφίστασθε τῶν πηγῶν τῆς ἀμωμήτου ἡμῶν πίστεως, ἀλλ' ἀρύεσθε ἐξ αὐτῶν τὰ σωτηριώδη νάματα, ὡς ἤντλησαν καὶ μετουσίωσαν αὐτὰ εἰς κανόνας βιώσεως ἀνωτέρας οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ εἶναι οἱ κανόνες οὗτοι ἀδιάψευστα ἀξιώματα αἰωνίου κύρους, ἀλήθειαι καθαραὶ καὶ διαυγεῖς, ὡς εἶναι καθαρὸν καὶ διαυγές, πᾶν τὸ πηγαῖον καὶ γνήσιον.

Ἐν τοῖς συγγράμμασι τῶν Πατέρων θὰ εὑρίσκητε οὐ μόνον τέχνης ῥητορικῆς ὑπέροχα πρότυπα, ἀλλὰ καὶ θησαυρὸν θείας καὶ ἀνθρωπίνης σοφίας καὶ γνῶσιν ἀκριβῆ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων. Ἐν τῇ μελέτῃ αὐτῶν θὰ αἰσθάνησθε ἀνανεουμένην

ἐν ὑμῖν τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην ψυχήν, ἥτις καὶ πίπτουσα καὶ ἱσταμένη καὶ περὶ τὸν κόσμον ἐπτοημένη καὶ πτερουμένη πρὸς τὸν Θεόν, διασώζει πάντοτε τὴν σφραγῖδα τοῦ Θεοῦ. Πᾶσα προσπάθεια ὑμῶν πρὸς πληρεστέραν καὶ ἁρμοδιωτέραν ἐμφάνισιν τοῦ ἔργου, δέον νὰ ὁρμᾶται, ὡς ἀπὸ βάσεως ἀσφαλοῦς, ἀπὸ τῆς σπουδῆς τῶν Πατέρων. Φιλοτιμεῖσθε δὲ νὰ ἐνισχύητε τὴν διδαχήν ὑμῶν ἐκ τῆς βαθείας πείρας ἐκείνων, καὶ νὰ ἀσφαλίζητε αὐτὴν μὲ τὸ κῦρος τῶν μεγάλων ὀνομάτων των. Οὔτε ὀρθὴ εἶναι τεχνικῶς, οὔτε καὶ οἰκοδομεῖ ἐπαρκῶς τὴν εὐσέβειαν τῶν ἀκροατῶν ἡ μονομερὴς προσφυγὴ εἰς ἄλλα βοηθήματα, εἰς ξένον πολλάκις κύκλον μελετῶν ἀναγόμενα, ἢ ἡ μνεία ὀνομάτων, δοκίμων μὲν ἴσως καθ' ἑαυτὰ καὶ ἀξιολόγων, στερουμένων ὅμως τοῦ κύρους ἐκείνου, τὸ ὁποῖον προσῆψεν εἰς τὰ ὀνόματα τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας ἡ παγχριστιανικὴ ἀναγνώρισις.

Ἀλλ' ἐν τῇ προσπαθείᾳ ὑμῶν ὅπως καταστήσητε τὸ ἔργον ὑμῶν καρποφόρον παρὰ τοῖς πιστοῖς, μὴ παραγνωρίζετε τὴν ἀξίαν τῆς πίστεως, τοῦ ἐξαιρετικοῦ τούτου παράγοντος τῆς ἐπιτυχίας ἐν τῷ κηρύγματι. Ἐὰν ὁ λόγος δὲν παρίσταται ὡς ἔκφρασις τῆς πίστεως τοῦ ἱεροκήρυκος, ὡς ἀνάβλυσμα τῆς ἐσωτερικῆς αὐτοῦ ζωῆς «κενὸν τὸ κήρυγμα ὑμῶν» κἂν ᾖ τεχνικῶς καὶ κατὰ πάντα λόγον δόκιμον. Ἠρωτήθη ποτὲ διάσημος ἱεροκήρυξ περὶ τῶν κανόνων τοὺς ὁποίους ὀφείλει τις νὰ τηρῇ ἐν τῷ κηρύγματι διὰ νὰ εὐδοκιμήσῃ. Ὁ πρῶτος κανών, ἀπήντησεν, εἶναι ἡ πίστις. Ὁ δεύτερος; Πάλιν ἡ πίστις. Ὁ τρίτος; Ἡ πίστις καὶ πάλιν. Τοιαύτη εἶναι ἡ ἀξία καὶ ἡ σπουδαιότης τῆς πίστεως ἐν τῷ κηρύγματι τοῦ θείου λόγου! Μιμήθητε καὶ ἐν τούτῳ τοὺς Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας. Ἐμψυχοῦτε τὸ κήρυγμα διὰ τῆς ζώσης καὶ ἐνεργοῦ ὑμῶν πίστεως.

Ἐάν, ὡς πιστεύει ἡ Σχολή, ἐπιγινώσκετε τὴν ἱερότητα καὶ τὴν ἱστορικὴν σημασίαν τοῦ τόπου ἐν ᾧ λαμβάνετε κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην τὸ χρῖσμα τοῦ ἱεροκήρυκος, ἐὰν συγκινῇ ὑμᾶς ἡ ἁγιότης καὶ ἡ ὡραιότης τοῦ ἔργου εἰς ὃ καλεῖσθε, ἐὰν οἱ στοργικοὶ αὐτοὶ λόγοι τῆς μητρὸς Σχολῆς ἀπηχῶσιν εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν, ἔχετε ἤδη ἀπὸ τοῦδε τὴν βεβαιότητα τῆς ἐπιτυχίας.

Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ σοφίσασα τοὺς ἁγίους αὐτοῦ μαθητὰς καὶ ἀποστόλους εἰς τὴν διακονίαν τοῦ λόγου, εἴη πάντοτε μεθ' ὑμῶν φωτίζουσα τὴν διάνοιαν καὶ ἐνισχύουσα τὴν γλῶσσαν εἰς δόκιμον καὶ ἀνεπαίσχυντον ἐκπλήρωσιν τοῦ ἁγίου θελήματος Αὐτοῦ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Ἐν ἐκκλησιαστικοῖς περιοδικοῖς δημοσιεύονται λεπτομέρειαι ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ἡ Συνέλευσις τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας ἐν σχέσει πρὸς τὴν λειτουργικὴν γλῶσσαν ἐν τόποις ἔνθα ζῇ τὸ σλαυωνικὸν στοιχεῖον. Συμφώνως πρὸς τὴν ἀπόφασιν ταύτην εἰς χωρία, οἱ κάτοικοι τῶν ὁποίων κατὰ τὸ πλεῖστον ἀποτελοῦνται ἐκ ρουμάνων, ὁλόκληρος ἡ θεία λειτουργία θὰ τελῆται ἐν γλώσσῃ ρουμανικῇ. Προκειμένου περὶ χωρίων κατοικουμένων ὑπὸ πληθυσμοῦ μὴ ρουμανικοῦ γίνεται διάκρισις μεταξὺ σλαυωνικῶν καὶ μὴ σλαυωνικῶν στοιχείων. Εἰς χωρία κατοικούμενα ὑπὸ σλαυώνων ἢ κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπὸ τοιαύτων τὸ μεγαλείτερον μέρος τῆς θείας λειτουργίας θὰ τελῆται ρου-

μανιστὶ καὶ μόνον ἐκτενεῖς τινες καὶ εὐχαὶ θὰ ἀναγινώσκωνται σλαυωνιστί. Εἰς χωρία πληθυσμοῦ μὴ σλαυωνικοῦ, κατοικούμενα δηλαδὴ ὑπὸ Γκαγκαούζων καὶ Ἀλβανῶν, ἡ θεία λειτουργία θὰ τελῆται ἐν γλώσσῃ ρουμανικῇ. Ἡ ἑρμηνεία τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τὰ θεῖα κηρύγματα εἰς χωρία κατοικούμενα οὐχὶ ὑπὸ ρουμάνων θὰ γίνωνται εἰς τὴν γλῶσσαν τοῦ λαοῦ. Ἐπίσης καὶ αἱ ἐκκλησιαστικαὶ πράξεις, αἱ ὁποῖαι τελοῦνται ἐν τοῖς οἴκοις τῶν χριστιανῶν κατὰ πρόσκλησιν αὐτῶν θὰ γίνωνται ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν χριστιανῶν τούτων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὸν Ἀναγκαστικὸν Νόμον «περὶ ἱερῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων», περὶ τοῦ ὁποίου ἐγράψαμεν ἐν τῷ τεύχει τοῦ παρελθόντος μηνός, ἐξεδόθη ἐν Ἑλλάδι καὶ ἕτερος Ἀναγκαστικὸς Νόμος «περὶ κατοχυρώσεως διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ ἐν ἰσχύϊ Συντάγματος». Τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ Συντάγματος ἀναγνωρίζουσι τὴν Ὀρθόδοξον Ὁμολογίαν ὡς τὴν ἐπικρατοῦσαν ἐν Ἑλλάδι καὶ θεσπίζουσι τὴν ἀνεξιθρησκείαν ἔναντι πάντων τῶν θρησκευμάτων καὶ δογμάτων ἀπαγορεύοντα ταὐτοχρόνως τὸν προσηλυτισμόν. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἔννοια τοῦ προσηλυτισμοῦ παρέμεινεν ἄχρι τοῦδε ἀδιασάφητος καὶ πολλάκις ὡς ἐκ τούτου ἐπεκράτησε σύγχυσις μεταξὺ τούτου καὶ τῆς ἀνεξιθρησκείας, ἐπιταθεῖσα κατὰ τὴν ἀντιμετώπισιν μεμονωμένων περιπτώσεων διὰ τὰς ὁποίας δὲν ὑπῆρχεν οὐδὲν αὐθεντικὸν κριτήριον, ὁ νέος νόμος σαφῶς ὁρίζει μεταξὺ ἄλλων καὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ προσηλυτισμοῦ, παρέχων ταὐτοχρόνως καὶ συγκεκριμένον περιεχόμενον εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς ἀνεξιθρησκείας.

Κατὰ τὸν Νόμον τοῦτον αἱ διατάξεις προγενεστέρων νόμων αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὸν ἀριθμόν τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς λειτουργίαν ναοῦ ὑπὸ ἐνοριακὴν ἰδιότητα, ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ναῶν πάσης θρησκείας καὶ παντὸς δόγματος. Ναὸς οἱουδήποτε δόγματος ἀνεγερθεὶς ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Θρησκευμάτων καὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας κλείεται καὶ σφραγίζεται ὑπ' εὐθύνην τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς. Ναοί, εὐκτήριοι οἶκοι, μοναί, ναοὶ μονῶν, ἡσυχαστήρια ἢ ἐντευκτήρια ἢ ἄλλοι τόποι λατρείας καὶ συγκεντρώσεως, μὴ ἀνήκοντες εἰς τὴν ἐπικρατοῦσαν θρησκείαν δέον νὰ φέρωσιν ἐμφανῶς ἐπὶ τῆς μετόπης τῆς ἐξωτερικῆς των προσόψεως ἐπιγραφὴν δηλοῦσαν τὸ θρήσκευμα, τὸ δόγμα, ἢ τὴν αἵρεσιν εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουσιν, ἄλλως κλείονται ὑπὸ τῶν οἰκείων ἀστυνομικῶν ἀρχῶν.

Οἱ διὰ τὴν διαχείρισιν τῆς τε κινητῆς καὶ τῆς ἀκινήτου περιουσίας τῶν ἐν Ἑλλάδι ἱερῶν ναῶν οἱουδήποτε δόγματος ἢ θρησκεύματος ὁπωσδήποτε καθιστάμενοι διαχειρισταὶ δέον ἀπαραιτήτως νὰ ὦσιν Ἕλληνες πολῖται, νὰ ἔχωσιν ἐκπληρώσῃ τὴν στρατιωτικήν των ὑποχρέωσιν καὶ νὰ κέκτηνται πιστοποιητικὸν τῆς εἰδικῆς ἀσφαλείας.

Ἀκολούθως ἐν τῷ Νόμῳ ἡ ἔννοια τοῦ προσηλυτισμοῦ ὁρίζεται ὡς ἑξῆς: «Προσηλυτισμὸς εἶναι πᾶσα διὰ βίας ἢ ἀπειλῶν ἢ ἀθεμίτων μέσων ἢ διὰ παροχῶν ἢ δι' ὑποσχέσεων περὶ χρηματικῶν ἢ ἄλλης φύσεως παροχῶν, διὰ μέσων καὶ ὑποσχέσεων ἀπατηλῶν, δι' ἐπιδαψιλεύσεως ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς περιθάλψεως, διὰ καταχρήσεως τῆς ἀπειρίας ἢ ἐμπιστοσύνης ἢ δι' ἐκμεταλεύσεως τῆς ἀνάγκης ἢ τῆς πνευματικῆς ἀδυναμίας ἢ κουφότητος καὶ ἐν γένει καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἄμεσος ἢ ἔμμεσος ἐπιτυγχάνουσα ἢ μὴ προσπάθειαὴ ἀπόπειςα πρὸς διείσδυσιν εἰς τὴν θρησκευτικὴν συνείδησιν ἑτεροδόξων ἀνηλίκων ἢ ἐνηλίκων ἐπὶ σκοπῷ συνειδητῆς ἢ ἀσυνειδήτου μεταβολῆς

τοῦ περιεχομένου τῆς θρησκευτικῆς αὐτῶν συνειδήσεως, τ.ἔ. τῆς θρησκευτικῆς των πίστεως καὶ προσαρμογῆς αὐτῶν πρὸς τὰς ἰδέας ἢ πεποιθήσεις τοῦ προσηλυτίζοντος ».

Ἐφ' ὅσον ἤθελον προκύψῃ, κατόπιν διοικητικῆς ἀνακρίσεως, στοιχεῖα προσηλυτισμοῦ, οἱ ἐνεργοῦντες αὐτὸν ἐὰν ὦσι ξένοι ὑπήκοοι, ἀπελαύνονται, ἐὰν δὲ Ἕλληνες πολῖται εἰσάγονται δι' ἀπ' εὐθείας κλήσεως ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου καὶ τιμωροῦνται διὰ χρηματικῆς ποινῆς μέχρι πεντήκοντα χιλιάδων δραχμῶν καὶ διὰ φυλακίσεως, μετὰ τὴν ἔκτισιν τῆς ὁποίας ὑποβάλλονται εἰς ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν, ἧς ἡ διάρκεια καθορίζεται διὰ καταδικαστικῆς ἀποφάσεως.

Ἡ ἐνέργεια προσηλυτισμοῦ ἐν σχολείῳ, μορφωτικῷ ἢ φιλανθρωπικῷ ἱδρύματι, ἀποτελεῖ ἰδιαιτέρως ἐπιβαρυντικὴν περίπτωσιν.

Διὰ τὴν ἵδρυσιν καὶ λειτουργίαν ἱερατικῆς σχολῆς ἢ σεμιναρίου παντὸς δόγματος ἢ θρησκεύματος ἢ μορφωτικοῦ ἱδρύματος οἱασδήποτε μορφῆς καὶ τύπου παρεκτὸς τῶν τῆς ἐπικρατεύσης θρησκείας, διεπομένων ἤδη ὑπὸ ἰδίων νόμων, ἢ διὰ τὴν λειτουργίαν κέντρου οἱασδήποτε αἱρέσεως ἢ αἱρετικῆς ἀποχρώσεως, ἀπαιτεῖται προηγουμένως ἔγκρισις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Θρησκευμάτων καὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας, ἀσκοῦντος τὴν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἐποπτείαν. Τὰ ἤδη λειτουργοῦντα παρόμοια κέντρα, ἱδρύματα κτλ. κλείονται ἂν μὴ τύχωσιν ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Νόμου ὑπουργικῆς ἐγκρίσεως. Αἱ ἀστυνομικαὶ ἀρχαὶ ὑποχρεοῦνται μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ διμήνου νὰ ἐνεργήσωσιν ἔλεγχον πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς ὑπάρξεως ἀδειῶν, ἐν περιπτώσει δὲ μὴ ὑπάρξεως τοιούτων κλείουσιν ἀμέσως ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως τὸ ἵδρυμα.

Ἀπαγορεύεται ἡ πρόσληψις βρεφῶν καὶ ἐν γένει παίδων μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν δεκατεσσάρων ἐτῶν ἀνηκόντων εἰς ὀρθοδόξους οἰκογενείας, εἰς ὀρφανοτροφεῖα ἢ ἕτερα φιλανθρωπικὰ καταστήματα, ἱδρυμένα ἢ συντηρούμενα ὑπὸ μὴ ὀρθοδόξων φιλανθρωπικῶν ἢ ἄλλων ὀργανώσεων, οἱ δὲ ἐν τοιούτοις νῦν ὀρφανοτροφείοις διαιτώμενοι τρόφιμοι ἐντὸς τὸ πολὺ ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Νόμου εἰσάγονται ὑποχρεωτικῶς εἰς κρατικά, δημοτικὰ ἢ κοινοτικὰ καὶ ἐκκλησιαστικὰ ὀρφανοτροφεῖα, ὑποχρεούμενα ὅπως τὰ παραλάβωσιν ἔστω καὶ καθ' ὑπέρβασιν τῆς ἐνεστώσης δυνάμεώς των.

Βιβλία θρησκευτικά, ὧν τὸ περιεχόμενον ἀντίκειται, κατὰ τὴν γνώμην τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, εἰς τὰ δόγματα καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις τῆς ἐπικρατούσης Ὀρθοδόξου Χριστιανικῆς Θρησκείας δὲν δύνανται νὰ κυκλοφορήσωσιν ἐλευθέρως εἰμὴ μόνον ὑπὸ τοὺς τρεῖς ἑπομένους ὅρους: α) νὰ πωλῶνται ἐν καταστήματι φέροντι ἐμφανῶς ἐν ἐπιγραφῇ τὴν ἔνδειξιν τοῦ δόγματος, ἢ θρησκεύματος ἢ αἱρέσεως εἰς ἃ ἀνήκουσι τὰ πωλούμενα βιβλία, β) πάντα τὰ πωλούμενα βιβλία νὰ φέρωσιν ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου ἀνεξιτήλως ἔντυπον τὴν ἔνδειξιν τοῦ δόγματος ἢ θρησκεύματος ἢ αἱρέσεως, εἰς ἃ ἀνήκουσι, καὶ γ) πάντα τὰ βιβλία πρὸ τῆς κυκλοφορίας νὰ σφραγίζωνται ἐμφανῶς ὑπὸ τοῦ Γραφείου τῆς Μητροπόλεως, εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς ὁποίας τὸ πρῶτον τίθενται εἰς κυκλοφορίαν.

Ἐν τέλει ὁ Νόμος ὁρίζει ἵνα πάντες οἱ Ἕλληνες μαθηταὶ Δημοτικῆς καὶ Μέσης ἐκπαιδεύσεως οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν ἐπικρατοῦσαν θρησκείαν ἐκκλησιάζωντ ι ὑποχρεωτικῶς κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐπισήμους ἑορτὰς ἀργίας καὶ τοὺς ὀρθοδόξους ναοὺς συνοδευόμενοι ὑπὸ τῶν οἰκείων διευθυντῶν τῶν πρὸς τοῦτο ἐκ περιτροπῆς ὁριζομένων στελεχῶν τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ, τῶν ἀδικαιολογήτων ἀπουσιῶν ἐκ τοῦ ἐκκλησιασμοῦ λογιζομένων ὡς ἀπουσιῶν ἐκ τοῦ μαθήματος τῶν θρησκευτικῶν.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Πατριαρχικὸν Σκευοφυλάκιον.

Ἐξεδόθη παρὰ τοῦ Ἐλλογιμωτάτου κ. Γεωργίου Σωτηρίου, Ἀκαδημαϊκοῦ, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ Διευθυντοῦ τοῦ Βυζαντινοῦ Μουσείου Ἀθηνῶν, πολύτιμον ἔργον ἐπὶ τῶν ἐν τῷ Πατριαρχικῷ Σκευοφυλακίῳ καὶ τῷ Πατριαρχικῷ Ναῷ καὶ Οἴκῳ φυλασσομένων ἐκκλησιαστικῶν κειμηλίων. Διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ βιβλίου τούτου ἐπὶ τούτῳ προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου ἐν ἔτει 1933 ὁ κ. Καθηγητὴς εἶχεν ἔλθῃ ἐνταῦθα μετὰ τῆς ἐλλογίμου συζύγου αὐτοῦ κυρίας Μαρίας Σωτηρίου, ἐργασθεὶς τότε ἰδιαιτέρως ὁμοῦ μετ' αὐτῆς ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἡμῶν κειμηλίων.

Τὸ ἔργον εἶναι περισπούδαστον. Ἐν αὐτῷ ὁ σοφὸς καθηγητὴς μετὰ βαθείας ἐπιστημοσύνης περιγράφει τὰ σωζόμενα ἐκκλησιαστικὰ κειμήλια τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ πολυσέβαστα τοῦ Πατριαρχικοῦ Ναοῦ θησαυρίσματα. Προτάσσει ἐν ἀρχῇ τοῦ ἔργου ἀπαραίτητόν τινα διὰ τὸν ἀναγνώστην ἐπισκόπησιν τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸν Πατριαρχικὸν Οἶκον. Καὶ ἐν τέλει ἐπισυνάπτει ἰδιαιτέρους πίνακας Πραγμάτων, Κυρίων Ὀνομάτων καὶ Τοπικῶν Ὀνομάτων. Τὸ ὅλον ἔργον κοσμεῖται διὰ τριάκοντα εἰκόνων καὶ σχεδίων ἐντὸς τοῦ κειμένου καὶ ἑξήκοντα τεσσάρων πινάκων ἐκτὸς αὐτοῦ.

Ὁ μελετῶν τὸ ἔργον μεταφέρεται νοερῶς εἰς τὸ ἱερὸν Κέντρον καὶ προσκυνεῖ τὰ ἐν αὐτῷ τίμια ἀποθησαυρίσματα, τὰ ὁποῖα μὲ τὸ ἀμίαντον φῶς των καὶ τὸν ἀντίλαλον τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ παρελθόντος δίδουν γαλήνην εἰς τὴν ψυχὴν καὶ συγκίνησιν ἱεράν. Εἶναι καὶ τὸ θέμα τόσον ὑψηλὸν καὶ ἔχει τόσον ἐνδιαφέρον, διότι μᾶς προσκομίζει ἐκ τῶν αἰώνων δείγματα ἀνωτέρας πνευματικῆς ζωῆς, καὶ οἱ καταρτίσαντες τὸ βιβλίον εἰργάσθησαν μὲ ἀγάπην καὶ ἔμπνευσιν, ὥστε ὁ ἀναγνώστης νὰ κύπτῃ ὡσὰν ἐπάνω εἰς ρυάκιον μὲ τὰ καθαρὰ νερά του.

Ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης, ἐξ ἀποφάσεως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, ἐξέφρασε διὰ Γράμματος πρὸς τὸν Ἐλλογιμώτατον Καθηγητὴν κ. Γεώργιον Σωτηρίου τὴν εὐαρέσκειαν καὶ τὰ συγχαρητήρια τῆς Ἐκκλησίας.

Διόρθωσις τυπογραφικῶν ἀβλεψιῶν ἐν τῇ «Ὀρθοδοξίᾳ» τοῦ Σεπτεμβρίου 1938

Σελίς	263	στίχος	28	ἀντὶ	1668	ἀνάγνωθι	1667
„	264	„	7	„	1675	„	1671
„	„	„	15	„	1675	„	1674